JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1857. Zaturdag 1 Augustus. N°. 61.

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . ƒ 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—
» » » » » *Buitenbezittingen* . . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot TIEN ure's voormiddag

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Bij Koninklijk besluit van den 11den Mei 1857 No. 40, is aan den gepensioneerden kolonel van het leger in Nederlandsch-Indië *J. B. J. Sutherland*, verleend de titulaire rang van generaal majoor.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot resident van Djocjocarta, de resident van Bantam *C. P. Brest van Kempen*.

Tot boekhouder bij de weeskamer te Batavia, de 1ste commies ter algemeene secretarie *R. L. Brouwer*.

Bij de Algemeene Secretarie.

Bevorderd:

Tot 1ste commiezen, de 2de commiezen *J. Young*, *C. E. le Clercq*, *B. J. G. Elias*, *D. Heijting* en *W. J. Pahud*.

Tot 2de commiezen, de 3de commiezen *C. W. Walbeehm*, *A. Holle*, *P. F. L. Kist* en *H. C. Kal*.

Benoemd:

Tot 3den commies, *J. J. Diepenheim*, thans die betrekking waarnemende.

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit de betrekking van chef van den staf in de Wester afdeeling van Borneo, de kapitein der infanterie *C. M. H. Kroesen*.

Benoemd:

Tot chef van den staf in de Wester afdeeling van Borneo, de kapitein *A. J. E. Diemont*, van het garnizoens bataillon aldaar.

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Woensdag den 12den Augustus aanstaande, des morgens ten 9 ure, aan het gouvernements hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den Adjudant van dienst.

BUITENZORG, den 31sten *Julij* 1857.

De Majoor Adjudant, BERING LIESBERG.

Advertentien.

Postkantoor.

Landmail van Augustus.

De directeur der posterijen te Batavia, herinnert belanghebbenden, dat de 1ste mail-stoomer in Aug. den 11den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Maandag den 10den Augustus aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch Indië, China, enz., enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Ter bevordering van een rigtige expeditie, worden belanghebbenden verzocht, op de brieven voor Borneo's Westkust bestemd, zoo veel doenlijk de plaats van bestemming en afdeeling, waaronder zij behoort bekend te stellen.

Wordende alle brieven waarop slechts de aanduiding Borneo's Westkust voorkomt op Pontianak gedirigeerd.

Vendutien

Maandag 3 Augustus, in het locaal van het collegie van boedelmeesteren.

Woensdag 5 Augustus, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Donderdag 6 Augustus, door de weekamer, voor het woonhuis te Molenvliet, van wijlen den weledelgestrengen heer *J. S. Koster*.

Vrijdag 7 Augustus, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*, à 4 pCt. vendusalaris.

Aangekomen Vreemdelingen

Van den 23 tot en met den 30 Julij 1857.

HOTEL WILLEM II. *G. S. de Vries*, van de Reede. — *van Hanswijk*, van Macasser. — *Saueressig*, van Mr. Cornelis. — *van Hansberg*, van de Reede.

JAVA HOTEL. *H. Chevallier*, van Soerabaya. — *P. H. Schmidt*, van Molaccus. — *B. Weidenaar*, van Macao. — *C. Koens*, van Liverpool. — *J. Verloop*, van Samarang. — *C. Vermij*, van Rotterdam. — *von Hedemann*, van Sawangan.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *M. van Veldhoven*, van Onrust.

HOTEL DES INDES. *D. J. Geijkens*, van Gadok. — *C. Tromp*, van de Reede. — *N. M. J. Kraaf*, van Idem. — *J. Salmon*, van Onrust. — *Wiris*, van Idem. — *E. J. M. Swaan*, van Idem. — *Berrekamp*, van Palembang. — *J. Prins*, van Idem. — Mevr. *Prins*, van Idem. — *C. König*, van de Reede. — *A. Hoek*, van Idem. — *E. J. Tromp*, van Idem. — *W. Bosch*, van Soerabaya. — Mevr. *Bosch*, van Idem. — *L. M. Riesz*, van Idem. — Mevr. *Riesz* en 4 *kinderen*, van Idem. — *J. V. Haarvand*, van Samarang. — Mejufvr. *E. Demée*, van Idem. — *T. T. van Rossum*, van Onrust. — *H. D. Hegt*, van Idem. — *Noordziek*, van Batavia. — Mevr. *Berettij*, van Idem. — *Berettij*, van Idem. — *D. Haijenius*, van Onrust. — Mejufvr. *Berettij*, van Batavia. — *L. E. F. Gillette*, van Soerabaya. — *J. W. C. Schmith*, van Onrust. — *E. J. F. Coffer*, van Idem.

Advertentiën.

Bevallen van een ZOON. *E. Remenrs*, geb. *Westdorp*.

GENDING (PROBOLINGO) 14 Julij 1857.

Eenige kennisgave. (2197)

Zeer voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *A Kroesen, Johannes*.

SAMARANG den 19den *Julij* 1857. (2258)

Bevallen van eenen ZOON *E. W. A. de Dieu Stierling, Varkevisser*.

SAMARANG, 28 *Julij* 1857.

Eenige kennisgave. (2207)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *J. E. van Bulderen, de Wal*.

BANDONG, den 26 *Julij* 1857. (2225)

Bevallen van eenen ZOON, *W. E. Frank, Akkeringa*.

BATAVIA, 28 Julij 1857. (2222)

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *L. C. Musch*, geboren *Weber*.

MEESTER CORNELIS, 29 *Julij* 1857. (2246)

Bevallen van eene DOCHTER *H. S. W. Gersom, de Vries*.

BATAVIA, 29 *Julij* 1857. (2249)

Bevallen van een ZOON vrouwe *Beth, Tijndall*.

BATAVIA, 1 *Augustus* 1857. (2270)

Op den 24 Junij 1856, ten 5½ ure in den morgen overleed te Brussel aan de gevolgen eener tweede beroerte mijn Vader *J. P. L. Basslé*, gepensioneerd Majoor der Oost Indische Kavallerie, oud Directeur van Politie, Ridder van den Nederlandschen Leeuw en van het Legioen van Eer van Frankrijk in den ouderdom van ruim 69 jaren.

(2259) J. A. G. BASSLÉ.

DESIMA, 28 *Februarij* 1857.

Heden overleed kalm en gelaten in den ouderdom van bijna 57 jaren onze innig geliefde vader en behuwd vader den Heer *L. Joachim*. Een ieder, welke den overledene gekend heeft, zal kunnen beseffen, hoe smartelijk voor ons, dit zijn verscheiden is.

W. K. ENSERINCK,
(2192) A. ENSERINCK, geb. *Joachim*.

GOMBONG den 7 Julij 1857.

Den 20sten Julij jl. overleed alhier, na een kortstondig doch zwaar lijden, mijn veel geliefden zoon *W. C. D. A. Th. Musquetier*, in den ouderdom van 31 jaren.

(2248) Wed. W. D. MUSQUETIER,
geb. *E. S. M. Ellinghuijsen*.

BATAVIA, 1857.

Heden is ons door den dood ontnomen ons jongste kindje *Jules Eugène*, in den ouderdom van ruim negen maanden.

Jhr. Mr. E. A. J. D. DIBBETS.
(2257) G. J. DIBBETS, geb. *Steinmets*.

REMBANG, 23 *Julij* 1857.

Overleden te Bandong op den 24sten Julij 1857. *Johan Marthin*, oud 4 jaren, geliefden Zoon van

(2211) [illegible]
[illegible]

Op heden overleed mijn' geliefden zoon, *Adolfh Eduard Thierens*, in den jeugdigen ouderdom van nog geen 21 jaren.

(2252) Wed. MOZER.

BATAVIA, 27 *Julij* 1857.

Vendutie

op Woensdag 5 Augustus 1857,

voor het Commissiehuis van *van Slooten Morgan & Co*, van diverse Lijnwaden, Provisien en Dranken, en tot sluiting van rekening eene groote partij Rhijnwijn gemerkt *van Veen*, voorts nog Brillanten, zilverwerken, en ten 11 ure precies:

van het perceel gelegen in blok M, 3de deel, sectie II No. 180, buurt of wijk Gang Patjenongan bij de verponding geregistreerd onder No. 8631. (2271)

Op de Vendutie van Woensdag 5 dezer zullen almede worden verkocht:

JRF 1/4. 4 kisten inhoudende 1 compleet **PHOTOGRAPHISCH TOESTEL.**

(2272) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Vendutie

op Vrijdag 7 Augustus 1857,

voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*, van diverse lijnwaden, als: Batic Sarongs en Slendangs, rood Adrianopel Katoen en Hoofddoeken, een baal Laken, verder van een factuur Goudwerken. 118 manden Haantjes Bier, een partij Champagne, Muskaatwijn en Verfwaren, twee zware Ankers, een ijzeren Redding-

---

EENE ZOOGMOEDER (*vervolg*.)

Trouwens daar was eene andere oorzaak. De spekslager HAK was ongesteld geworden; hij had zoo'n hoofdpijn gekregen; zoo'n pijn door al de leden; de koorts... misschien wel de tering; dit boodschapte de spekslagersjongen, reeds vóór acht ure, aan den komenij-man — toen THILDE, vermoeid van een bijna slapeloos doorgebragten nacht, nog te bed lag — tevens het vriendelijke verzoek van den baas er bijvoegende, om den mand te mogen weder hebben, waarin hij gisteren morgen dien varkensrib gebragt had... zonder — SCHOREL begreep er niets van — zonder dat de jongen een nieuw presentje van den baas meebragt, en zonder dat hij zelfs de »compelementen'' van den baas maakte, en zonder dat, als naar gewoonte, de baas liet vragen; »En compelement, hoe of mijnheer SCHOREL en de jongejufvrouw het maakten?''

De koorts!... de tering! Ware FRANS nog in den winkel geweest — sedert diens vertrek had SCHOREL nog niet kunnen »risseleveren weder een loonknecht'' te vinden, en een »maatje was zoo slecht te vertrouwen'' — of ware THILDE maar present geweest, dan zou hij terstond naar de slagerij zijn gesneld, om den dierbaren aanstaanden schoonzoon te bezoeken en moed in 't lijf te spreken; — want veertien dagen zou hij 't in elk geval wel kunnen kroppen... dan weduwe, dat was tot daar en toe: hoe lang was hij zelf niet weduwnaar geweest! Doch nu moest vader SCHOREL wachten tot dat, na een onophoudelijk gebeuk op THILDE's kamerdeur, met de woorden: »Kom je nog niet! daar is een nare boodschap gekomen'', het meisje eindelijk met rood gekreten oogen verscheen, en SCHOREL, zonder dat te bespeuren, ter deure uit snelde, om, zoo haastig als zijne oude beenen hem dienen wilden, de slagerij van HAK te bereiken.

Vreemd... ja, zeer vreemd staarde de hijgende komenij-man voor zich uit, terwijl hij op den drempel der slagerij staan bleef, toen hij den dikken HAK, met de rozen op de bolle wangen, het blanke mes tusschen de ribben van een zijner slagtoffers zag drijven. Het was als of de grond hem onder de voeten wegzonk, toen hij den beminden, aanstaanden en zoo teringachtigen schoonzoon, die, vervuld met de kunstsnijdingen welke hij verrigtte, hem niet ontdekte, die op den drempel stond, een vrolijk: »Jan toerelesoer'' hoorde aanheffen, en, den blik ter zijde wendende, den slagersjongen ontwaarde, die een knip-oogje met den knecht wisselde, en daarop in een schaterend gelach losbarstte.

— Maar hoe!... maar wat!... maar HAK! gij zijt! — stotterde SCHOREL. — Ik kan toch niet denken dat...

— Wat... blief...? — riep de spekslager uit. Zich verrast omwendende en, zijn bezoeker eensklaps herkennende, zettte hij een gezigt nog vreemdsoortiger van uitdrukking dan dat, 't welk hem zoodanig verraste; terwijl de knecht, ten bewijze dat hij niets zag, niets hoorde en niets begreep, het aangeheven lied van zijn meester vervolgde en doorzong: »Ma bëlle! ma bëlle'', en zijn lieflijk gezang met het gehak van metworstvleesch accompagneerde.

JAN de knecht was niets nieuwsgierig, en FRITS de jongen evenmin, maar beiden hadden toevallig iets op den achtergrond te verrigten, toen een luidruchtig gesprek, dat tusschen den baas en meester SCHOREL in de achterkamer gevoerd werd, hun in de ooren klonk. Alles konden zij niet verstaan, want de baas, die de teringachtige koorts had, sprak somwijlen zeer zacht, maar zij verstonden toch duidelijk, hoe HAK zeide:

— Denk jij dat ik eene vrouw met eene leege hand zou nemen? — waarop het antwoord van SCHOREL klonk:

— Maar je wist immers dat ik geen geld, volstrekt geen geld heb. — En weder des spekslagers uitval:

— Zou ik gek genoeg zijn om die kleeren, en alles wat het mijne is, aan een schepsel te geven, dat op zoo'n wijs geen varkenshair mee ten huwelijk bragt. — en SCHOREL's bescheid:

— Maar 't was immers... om in den winkel... een hulp... een toezigt... — Tot dat eindelijk de woorden dermate kruisten en als dooreen vlogen, dat HAK's bedienden, die trouwens genoeg vernamen, verder vruch-

boot en eene partij oud Koper, benevens van een factuur min of meer beschadigde Schilderijen. Speelkaarten, Mail post en Velijn Papier, een factuur Schilderijen (nieuwe Sujetten) enz., enz. (2268)

Lees Hier!

De voor den 6 Augustus aanstaande geannonceerde veiling van beschadigde **Suiker en Koffij** in een der Westzijdsche pakhuizen van het Entrepot,

is uitgesteld tot op Dingsdag den 11 Augustus e. k.

(2263) GEBR. ROSELJE & Co.

Op Vrijdag en Zaturdag, den 14 en 15 Augustus 1857,

zal te Tangerang voor de woning van den Heer **W. Castens**, vendutie worden gehouden

van fraaije, goed geassorteerde en onderhouden mahoniehouten en andere meubelen, waaronder canapés, cabinetten, hoekkasten, een groot buffet met spiegel, glazen, leuning en andere stoelen, spiegels, schilderijen, waschtafels, hang-, tafel- en muurlampen, bloemen in potten, voorts wagens, drie stellen goed gedresseerde wagenpaarden, een fraai en deugdzaam rijpaard, karren, koeijen, schapen, en al hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. (2233)

Vendutie

op Vrijdag den 21 Augustus 1857,

in een der Recherche pakhuizen aan den kleinen boom, door *Gebr. Roselje & Co.*, voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan

van het alhier ter reede liggende Nederlandsche Barkschip **Johannes Marinus** gezagvoerder *J. Verbrugh* metende 325 lasten

en voorts:

deszelfs inventaris bestaande uit Ankers, Kettingen, Zeilen, Sloepen, Rondhouten, Touwwerk en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. (2255)

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op Maandag den 24 Augustus 1847 zullen de ondergeteekenden voor rekening van belanghebbenden aan den meest biedende **publiek verkoopen:**

Het nieuw gekoperd Nederlandsch Barkschip

JACOB CATS,

gevoerd door kapt. **A. van der Wendt**, groot volgens Bijlbrief 415, gemeten lasten, lang 145 voeten, breed 37 voeten, holl 21 voet Amsterdamsche Maat en dat met al deszelfs roerende, opstaand en loopend want, Ankers, Kabelkettingen, Touwen, Zeilen en andere scheepsbehoeften, zoo als hetzelve thans ter reede is liggende.

Het schip is in zoodanigen staat dat het onmiddelijk zee kan kiezen.

Hetzelve is dagelijks, behalve Zon- en Feestdagen te bezigtigen van 7 tot 11 uren 's morgens en van 3 tot 6 ure na den middag.

Inmiddels uit de hand te koop.

(2264) GEBR. ROSELJE & Co.

Op een nader te bepalen dag van de maand Augustus aanstaande,

zullen ondergeteekende voor rekening des boedels van wijlen **J. O. Abrahams** vroeger genaamd **Jo Ietseeng**, publiek verkoopen, eenige preciosas; Europesche en Chinesche meubelen, Wagens en Paarden, zoomede de volgende vastigheden, als:

1 perceel, verponding No. 3376, gelegen tegenover de Buiten kerk;

1 perceel, verponding No. 394 gelegen op Pinangsiea.

1 id. » 628 » » Verburgs-gracht.

1 perceel, verponding No. 212 gelegen op kampong Goot.

1 perceel, verponding No. 1453 gelegen op kampong Goot.

1 perceel, verponding No. 7521 gelegen op kampong Baroe.

1 perceel, verponding No. 5752

1 id. » » 8 gelegen op de Voorrij.

1 id. » » 176 » » id.

1 id. » » 1654 » » id.

1 id. » » 387 » » Pintoe Antjol.

1 opstal gelegen op Djembatan Tiega staande op den grond van de erven van *Teixeira*.

(2194) A. W. ABRAHAMS sq.

UITBESTEDING

VOOR DE LEVERING VAN PRAAUWEN,

voor het op te rigten Bataviasche

PRAAUWENVEER.

Op Donderdag den 3den September aanstaande des middags ten 12 ure precies, zal ten kantore van den Notaris **J. J. Mijnssen** alhier, worden uitbesteed de levering van:

Een duizend koijangs Praauwruimte, verdeeld als volgt:

6	Praauwen	à	15	koijangs	90
55	idem	»	10	idem	550
20	idem	»	8	idem	160
20	idem	»	6	idem	120
20	idem	»	4	idem	80
					1000 koijangs.

en zulks op de volgende voorwaarden:

Art. 1. De levering moet plaats hebben te Batavia vóór of op 15 Mei 1858.

Art. 2. Inschrijvingen worden ook aangenomen voor een deel van de benoodigde praauwen, mits duidelijk aantoonende voor hoeveel praauwen van iedere soort wordt ingeschreven.

Art. 3. Bij het teekenen van het kontrakt zal één derde van de koopprijs in voorschot worden uitbetaald, en een tweede derde vier maanden later, terwijl het nog overblijvende zal worden betaald, zoodra de praauwen goedgekeurd worden en aan het veer zijn geleverd.

Art. 4. Bijaldien de aannemer in gebreke blijft de praauwen op 15 Mei 1858 te Batavia te leveren, zal hij verbeuren eene boete van:

f 300.—	voor iedere praauw	van	15	koijangs.
» 200.—	»	»	»	10	id.
» 160.—	»	»	id.	8	id.
» 120.—	»	»	id.	6	id.
» 80.—	»	»	id.	4	id.

mogt de levering met 1e Junij daaraanvolgende niet zijn geschied, zal aan het ontbrekende worden voorzien ten laste van den aannemer.

Art. 5. De aannemer moet stellen twee goede borgen ter kenze van de ondergeteekenden.

Deze borgen moeten zich gezamenlijk en ieder afzonderlijk verbinden voor de behoorlijke nakoming van de verpligtingen van den aannemer, en zulks onder renunciatie van alle in regten bekende exceptiën en beneficiën.

Art. 6. De aannemer moet zich onderwerpen aan eene keuring der door hem geleverde praauwen, of zij aan het bestek voldoen. Mogt hieromtrent eenig verschil ontstaan zal door arbiters worden beslist, waarvan één van wege den aannemer, één van wege de maatschappij, en één door beide genoemden zullen gekozen worden.

Het bestek en de verdere voorwaarden waarop de uitbesteding moet plaats hebben, liggen ter inzage van belanghebbenden ten kantore van den Notaris voornoemd.

(2242) POOLMAN.
W. CORES DE VRIES.
ALEX. FRASER.
J. M. TIEDEMAN.

BATAVIA, 29 *Julij* 1857.

TIMMERWERF

voor

Praauwen, Tambangan, enz.

(2240) B. A. VAN DORP, *Indramayo.*

In Commissie ontvangen:

Eenige **Aneroid Barometers.**

(2269) JOHN PRYCE & Co.

TOKO RIJSWIJK.

Steeds verkrijgbaar:

Boter, Hammen, Zoetemelksche, Leidsche, Zwitsersche- en Limburger-Kaas; Rookvleesch, gezouten Ossentongen per stuk, Saucijs de Bologne in blik en reuzel, Haring, Ansjovis in potten en stopflesschen, gerookte Ossenribben en Ossenhazen in blik, Worst, Saucijsses in stopflesschen en vaatjes, gerookt en gezouten Spek, gezouten Zalm in stopflesschen, gerookte en versche Zalm in blik, Hollandsche, Fransche- en Lubecksche Vleezen en Groenten in blik, Eau de Cologne merk H. S., Parfumerien, Borstels, Tanden- en Nagelborstels, Scheerkwasten, Banket trommeltjes, Presenteerbladen, pleeten Olie Azijn en Zuur stellen, Inktkokers, Theezeefjes, Suikerlepels en dito Tangen, Messen, Moderateur-lampen, waarlooze Ballons en Glazen voor dito, fijne Gendies, Presentkoppen en Glazen, Flacons, Aschbakjes, Glazen, Eet- en Thee-serviezen van porcelein, dito waschstellen compleet, wit en verguld, Waschtafels compleet, Karaffen, Jagtkruid, Hagel en Percussions Alcatieven en Voetenbankjes, oude Manilla Sigaren No. 2, Tafel- en Wagen-kaarsen, Crackers- en Fancij-beschuit, versche Samarangsche beschuit, gedroogde vruchten, Poeder en koekjes Chocolade (Zeeuwsche en à la Vanille), Geassorteerde Siropen, Sla-olie, Champagne, Rhijn-, Roode-, Witte-, Madeira-, Port- en Muscaatwijnen, Hollandsch-, Engelsch- en Poorten-bier, Bourgogne in heele en ½ flesschen, Hot wijn Essence, Japansche Soija, Sakki, Paijons en Bezems, Degenstokken en Karwatsen, Sporen, Speelkaarten, Lengvisch, Vermicelle en Macaroni in kistjes en flesschen, Bloemkool in potten, geassorteerde Koek, Zuren, benevens Bloem- en Tuinzaden geassorteerd en pas aangebragt.

(2232) J. C. SAIJERS.

Ontvangen:

Fraaije Beelden en Bustes tot plaatsing in Hoven of Tuinen, Consoles en Bloemvazen van steen, met fraaije ornementen en van groote dimensien.

(2260) CASSALETTE & Co.

KINDERWAGENTJES

EN

MECANIQUE PAARDEN

bij

(2261) CASSALETTE & Co.

FRAAIJE VERGULDE LIJSTEN

van 2 tot 10 duim breedte, van *f* 0 50 tot *f* 2 — per Rhijnlandsche voet, te bekomen bij

(2237) H. M. VAN DORP, te Batavia.

CIBARIA SALUBERRIMA,

eene geneeskrachtige zelfstandigheid overtreffende de

REVALENTA ARABICA,

bij bussen van ½, ¼ en ⅛ Ned. pond in depôt ontvangen bij

(2239) LOURAN & VAN WALCHREN.

Vergulde en Palissanderhouten Schilderij Lijsten

worden op verlangde afmetingen vervaardigd en van glas en toebehooren voorzien.

Schilderij Glazen van de grootste dimensie, bij

(2238) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

TOOVERLANTAARNS

met fraaije voor kinderen zeer geschikte voorwerpen à *f* 30,—.

bij

(2234) H. M. VAN DORP.

BATAVIA 1857.

---

teloos hun gehoor scherpten, en eindelijk, terwijl zij een luid »Jan toereleseur" aanhieven, meester SCHOREL op zijne magere beenen den winkel zagen uitstappen, met een paar oogen, flikkerend als de punten van slagtdolken, en eene kleur, zoo rood — neen, zoo bruin als een bestorven varkenshart.

Hij keerde huiswaarts, de teleurgestelde vader; de onvoorzigtigheid verwenschende, die hem aan KEE van achter de kerk, en aan HANNE de vischvrouw, en, de Hemel wist aan wie nog meer, had doen vertellen, dat zijne dochter met HAK den slager ging trouwen, zonder dat zij een duit behoefde ten huwelijk te brengen; zich de onnoozelheid verwijtende, die hem in HAK niets anders dan een tronwlustige had doen bespeuren, terwijl alles in orde zou zijn gebleven, indien hij meer »dipplemetisch" zijn mond had gehouden, en eerst na den trouw — hm! hm! zijne onvermogen had aan 't licht gebragt.

't Kookte den koopman binnen. De teleurstelling was bitter en groot, en 't was met een ontsettend: Wat won je?... hè... dat hij, bij 't binnentreden van zijn winkel, vrouw GEERTJE begroette, die juist aangekomen, met de beminde van haren FRANS sprak, met THILDE, die niet vermoedde dat het nu reeds beslist was dat het heden niet de eerste bruidsdag zou zijn.

Vrouw GEERTJE, die evenmin de waarheid bevroedde, was in den aanvang door de barsche vraag wel eeni-germate uit het veld geslagen, doch, op zulk een onthaal niet geheel onvoorbereid, kleedde zij in de zachtst mogelijke bewoordingen een verzoek, om meester SCHOREL, al was 't maar een paar minuten, alleen te mogen spreken, in 't belang van haar jongen en in 't belang van hem zelven... hem zelven, want GEERTJE begreep toch niet, ten onregte, dat het wezenlijk geluk van een kind den vader belangrijk moet zijn.

De uitval van MATHILDE's vader was weinig in harmonie met den zachten toon daar even door vrouw WILLEMS aangeslagen. 't Was, volgens zijne bitsche verklaring, wel een gunstig gekozen tijdstip, om over een ondankbaren dief te komen spreken! En over zijne eigene belangen?... dat ze dan maar spoedig voor den dag moest komen; daar hij het hoofd vol had met het beramen der middelen, waardoor hij den nietswaardigen HAK zijne beleediging en zijn eervergeten gedrag omtrent MATHILDE zoude betaald zetten; den huichelaar, die vast beloofde THILDA te zullen huwen, en nu schandelijk zijn woord brak en zijne beloften schond!

't Valt gemakkelijk te beseffen hoe zeer vrouw GEERTJE, maar vooral hoe het angstig vreezende meisje verrast stond over het zoo even gehoorde.

Waar de eerste, door kracht van woorden, zich niet had durven vleijen, om, voor het bedroefde kind iets meer dan een voorloopig uitstel te zullen bewerken, terwijl de tweede, den gestrengen vader beter kennende, zelfs aan den goeden uitslag van die bemoeijing had gewanhoopt; daar moest wel de overwinning — op welke wijze dan ook behaald — haar beiden ten zeerste verbazen en verblijden; maar zij gevoelden ook tevens dat het den overwonne tot den hevigsten toorn zoude voeren, indien zij hare vreugde openbaar maakten en terwijl vrouw GEERTJE, met den blik op THILDE gevestigd, slechts een: »Beter ten halve gekeerd dan ten heele gedwaald!" liet hooren, viel SCHOREL, na de woorden zijner dochter: »Ach! vader! ik dacht wel dat HAK de regte niet was!" met een woordenvloed in, die zijn ontroerd gemoed — zoo mogelijk — nog sterker in beweging bragt. Ten slotte gaf hij der weduwvrouw de voor MATHILDE zoo streelende verzekering: dat het een kruis was kinderen te hebben, en bepaaldelijk dochters: dat ze tot niets nut waren; dat men ze voor anderen groot bragt, terwijl die anderen dan nog meenden dat de grootbrenger van zijne armoede, »is wel, als of ze een opkomen aan was", een deel zou medegeven! — onder welk verslag de weduwvrouw had opgemerkt dat meester SCHOREL, te midden zijner redenering, drie malen Gods zegen, en vijf malen de straffe der verdoemenis over zijn eigen grijze kruin had afgesmeekt!

Met regt begreep vrouw GEERTJE dat het noodeloos woord en tijdverspillen zoude wezen om den zoo zeer ontstemden man nogmaals over de belangen van haren

VERKRIJGBAAR:

Litoer en **Spiritus**, **prima kwaliteit.**

Op nieuw ontvangen:

Echte Brusselsche **LAMBIK**, Gouden Demi-Parures en Broches, laatsten smaak.

Albumboekjes, Dames Geldzakjes, Notitieboekjes, Odeurkeldertjes, Presentglazen, Wandelstokken, Gekleurde Brillen, enz.

Versche Hollandsche en Fransche Provisiën en Dranken.

Speelgoed, Naaidoozen, Toiletten, Fijne Parfumeriën, Zeepen, enz.

(2266) VAN DEN MUIJSENBERG.

Bij de Heeren *Levert* en *van Bek* ligt ter bezigtiging een monster **RIJSTMEEL**, afkomstig van den Stoomrijst-Pelmolen *Boedhi Radja*, van den heer *Heckler*, Indramayoe.

Dat Meel wordt in Nederland als **Veevoeder** zeer gezocht, en houdt meer voedsel in dan Padie.

Maandelijks kunnen daarvan p. m. 800 zakken, elk van 100 Amst. ponden, worden geleverd.

Zij, die genegen mogten zijn dit meel en bloc te koopen of voor de levering gedurende een jaar overeen te komen, gelieven zich ten hunnen kantore te adresseren. (2243)

Ontvangen bij de *Gezusters de Bruijn*, op Noordwijk.

De nieuwste Fransche en Engelsche Jaconnetten, effen wollen Barèges, Robes à volants, zwarte Glacé, Zijden, Mantilles en crepeur Kanten, een nette sortering Kindergoed, als: Kleedjes, Kieltjes, Hessen, Sorties de Bal, Hoedjes en mutsjes, alsmede: eene factuur Engelsche en Fransche parfumerien. (2217)

ONTVANGEN

Een factuur fraaije **Spiegels** met vergulde lijsten en Supports.

(2224) JOHN PRYCE & Co.

Par »La Malle."

La soussignée a reçu directement de Paris: des robes en soie à volants brodés soie, Robes en tulle brodé soie, Sorties de bal, Mantilles, Châles et écharpes en mousseline brodée, Fichus avec manches Marie Antoinette en tulle, chemisettes en manches pour deuil, robes et bonnets de baptême, Pelisses et chapeaux pour enfants, Brodes en entredeux brodés, Robes en mousseline à 4 et 5 volants (brodés et suisse), Coiffures en fleurs, ruban et chenille, Bracelets en satin, Boas en gase de soie noire, rose et bleue. De plus: un assortiment de peignes fins, écrins garnis, broches à dents en à ongles, porte monnaie, souvenirs, étuis à cigares, souliers pour enfants, parures, bracelets en colliers en corail, demi parures camées, etc. etc.

(2199) J. PONS.

Sluisbrug, 25 *Juillet.*

FOUCAULT & Co.

Ont l'honneur de donner connaissance aux personnes, qui voudront bien les honorer de leur confiance, qu'ils viennent d'ouvrir à Batavia, un **TOKO**, dans lequel on pourra trouver un grand choix d'étoffes et de draps nouvellement arrivés de Paris.

Tels que: Pantalons tricots (première qualité et du dernier choix).
Gilets de soie, de toutes couleurs.
» » bal, soie lamée argent.
» » Piqué, blanc à dessins.
Draps mélangés pour paletots etc.
Chapeaux en tout genre.
Parapluies, chemises, cravattes et autre lingerie.
Odeurs de la Société Hygienique.

On pourra également se procurer les mêmes marchandises, ainsi que des corsets et des fleurs artificielles en tout genre, au **TOKO** de **E. Rinchon** à *Noordwijk.*

FOUCAULT & Co. s'engagent à fournir les commandés, dans le plus bref délai et à des prix modérés. (2221)

LEES HIER!

Uit de hand te koop

een huis geheel voorzien van meubilair, waaronder fraaije Europesche ameublementen, en van al wat voor het huishouden vereischt wordt; voorts de zich in het wagenhuis en in de stallen bevindende **twee toerwagens, één palanquin, vier span Bandoespende**, meest overwalsche **paarden** met tuigen en stalgerei.

Bij het huis behoort een zeer groot, zich tot aan de groote rivier uitstrekkend erf, beplant met koffij-, notenmuscaat-, klapper- en andere vruchtboomen, en waaronder zeer gemakkelijk en voordeelig een **twee honderdtal** klapperboomen kan worden bijgeplant.

Huis en erf aangenaam en bij uitstek gezond gelegen aan den grooten postweg van *Batavia* naar *Buitenzorg*, zeer nabij *Meester Cornelis*. Daarom ook zeer geschikt voor een **GEZONDHEIDS-ETABLISSEMENT**.

Nadere informatiën bij den heer *H. M. van Dorp*, boekhandelaar enz. te *Batavia*. — Brieven *franko* onder Letter L. (2195)

Bij herhaling ten mijnent mondeling navraag gedaan wordende aangaande het huis en den inboedel, te koop aangeboden bij annonce No. **2195** in den Java-Bode dd. 29 Julij jl. No. 60, adres la. L., zoo maakt de Ondergeteekende bekend dat die annonce niet van hem is.

(2247) N. D. LAMMERS VAN TOORENBURG.

Meester Kornelis.

Wordt te koop gevraagd.

Een Rijstland, Klappertuin of eenig ander Land met woonhuis, gelegen tusschen Mr. Cornelis en Buitenzorg.

Adres bij

(2229) H. M. VAN DORP,
te *Batavia.*

TE KOOP.

Eenige spannen

BUFFELS.

Adres bij

(2218) LANGE & Co.

TE KOOP Een nieuwe Palankijn en twee Bendies, in het atelier van

EMANUEL.

Ook worden door hem **Banken, Stoelen, Bultzakken**, enz., ten spoedigste **gevuld en bekleed.** (2251)

TE HUUR het huis op Molenvliet (oostzijde), laatst bewoond door wijlen den Majoor *J. S. Koster*, te bevragen bij

(2196) Mr. H. KLEIN.

TE HUUR Een Huis op Bidara Tjina.

Adres

(2265) F. D. Ch. DE BONT.

Kamers te Huur

bij

(2267) E. RINCHON, *Noordwijk.*

Kamers te Huur

op den hoek der Secretarielaan en Rijswijk. (2250)

De Heer *Rudolph Jacobus Stok*, te Samarang, is als Deelgenoot opgetreden in onze beide Firma's.

(2241) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, SAMARANG, } 1 *Augustus* 1857.

De Heer *Eduard Hagedorn* heeft onze generale procuratie.

BATAVIA, 27 *Julij* 1857.

(2261) DUMMLER, KÖNIKEN, VOGET & Co.

Bij akte, op den 28sten Julij 1857, onder nummer 94, voor *Jan Cornelis Meijer*, in leven van gezeigen gepasseerd, is de firma van *van Gent & Co.* alhier ontbonden, en de vennoot *Jean Charles Saijers* belast met de liquidatie. (2253)

Ten gevolge bovenstaande advertentie, zullen de zaken op denzelfden voet, zoo als tot nu toe is geschied, door den ondergeteekende worden voortgezet.

(2254) J. C. SAIJERS.

Notice.

As a partner in the Firm of *Torrices, Ferran & Dupierris* of Havana, I hereby give notice, that I have this day established a Branch of the above Firm at Macao, the business of which will be carried on under my own name.

Messrs. *Lyall, Still & Co.* will act as our Agents at the port of Hongkong.

(2235) A. R. FERRAN.

MACAO; 1st *June* 1857.

De ondergeteekende blijft zich bij voortduring aanbevelen tot het geven van grondig onderwijs op de viool, piano en zang.

(2230) A. G. CALMER, *Passer Baroe.*

Wordt ter overneming aangeboden het gerenommeerde **Hotel Montijn** te Tjimahi. Informatien te bekomen bij den heer *Hoemaat* in de Societeit te Tjimahi (a...) ... [illegible]

(2198) J. P. DIETZ en C. E. v. d. TEEN.

Soekaboemi, 24 Julij 1857.

INSTITUUT

PHILOSOPHEN-LAAN TE UTRECHT.

De ondergeteekende, sedert 6 jaren Instituteur te Jutphaas neemt de vrijheid ter kennisse te brengen van ouders en voogden in Indië, dat hij, door aankoop, eigenaar geworden zijnde van een zeer ruime, doeltreffend ingerigte woning met grooten tuin, daarin den 20 Mei jl. zijn Instituut heeft overgebragt.

Even als vroeger blijft deze zijne inrigting van opvoeding en onderwijs, bestemd om jonge lieden op te leiden voor de universiteiten, de Militaire Academie van Breda, of Delft, 's Rijks hospitaal te Utrecht, den handelstand en andere maatschappelijke betrekkingen.

De heeren *R. C. Bangert & W. C. Happé* ambtenaren, *G. Kolff* boekhandelaar te Batavia en *P. van Geelen* onderwijzer te Padang, hebben zich wel bereid willen verklaren tot het uitreiken en verzenden der verlangd wordende prospectussen, en tot het geven van alle nadere inlichtingen, zijn Instituut betreffende.

(2226) A. KOOIMAN.

UTRECHT, 8 *Junij* 1857.

De ondergeteekende, Gezworen Landmeter, als zoodanig wettig beëdigd voor den raad van justitie te Batavia, beveelt zich aan tot het opmeten en in kaart brengen van Landerijen, erven en alles wat tot het vak van den Landmeter behoort.

(2213) SESSELER.

Koningsplein O. Z. naast het Genichamp.

Dr. Peereboom Voller zich weder te Batavia als praktiserend Geneesheer gevestigd hebbende, beveelt zich als zoodanig bij het Publiek aldaar aan. — hij is voorloopig gelogeerd bij den Heer Mr. *de Clous* aan het Koningsplein-Westzijde.

29 Julij 1857. (2205)

Bij eene familie bestaat gelegenheid voor kost en inwoning.

Informatien bij den Boekhandelaar

(2228) H. M. VAN DORP.

---

aan te spreken; welligt zou zij later, in kalmere oogenblikken, met meer voordeel die zaak kunnen bepleiten, en na TWILDE hartelijk de hand te hebben gedrukt, welke handdruk met een bijzonder vuur beantwoord, groette vrouw WILLEMS den komenij vriendelijk, maar vertrok zonder een antwoord op te bekomen: of zij dan later nog eens wemogt keeren om over FRANS — hij wist wel — met te spreken?

Eveer twee dagen nadat WILLEM VAN HALE in zijn eigen toestand door vrouw GEERTJE en haar zoon gevonden, kwam hij tegen den avond voor de maal sedert dien stond tot eenig bewustzijn. Hoofd naar de zijde wendende, waar de gordijnen geopend, beschouwde hij met een strakken, doch blik langdurig de vreemde vrouw, die naast zijn was gezeten, en, verdiept in haren arbeid, bemerkte dat de lijder haar gadesloeg. Werkelijk ontstelde GEERTJE, toen de stilte, die er in vertrek heerschte — want FRANS was eene boodnaar 't logement gaan doen, heen en weer zijn door de G... steeg kiezende — eensklaps werd broken, en zij de krachtelooze stem uit het ledevernam, die vroeg:

Wie zijt gij?

den aanvang wist GEERTJE niet wat te antwoorden.

Zij had den lijder reeds zoo dikwerf, maar ijlende, geheel anders hooren spreken, en zij had dan ook tot hem gesproken, nu eens hem tot rust vermanende, terwijl zij dan weder, hoewel te vergeefs, getracht had, zich aan hem bekend te maken, en zij uitte dus niet zonder eenige verwarring de wedervraag: of mijnheer waarlijk wakker was?

— Maar wie zijt gij toch, en waarom zit gij hier...? — klonk het weder dof — ik ken u niet.

— Ach! God zij gedankt! — sprak GEERTJE, terwijl zij haar werk liet varen, en met beide handen de vermagerde hand van den lijder vatte, waarmede hij bij de laatste vragen met eene magtelooze beweging gepoogd had de gordijn wat meer open te schuiven — God zij gedankt! gij leeft dan weer bij kennis. Ach! WIMPJE!... mijnheer WILLEM!... Neen, gij kent mij zeker niet meer?... neen!... niet waar? Of zou GEERTJE nog niet te zeer veranderd zijn, om door u herkend te worden...? — Och! gij waart nog slechts even tien jaren oud, toen zij van u heenging!... Och, WIMPJE! zie eens, zie eens, kent gij mij niet...?

— Maar... zeg dan wie gij zijt! — sprak de doffe stem weder, en 't scheen wel als of dat telkens vragen hem vermoeide of verveelde.

— GEERTJE — GEERTJE WILLEMS! klonk nu haastig het antwoord der goede vrouw. — Och! dat ik u zoo naar en zoo zwak moest wedervinden! Maar toch, toch dank ik God, dat ik u nog levend terugvond!... En zoudt ge nu niets beter zijn? — vroeg zij er spoedig op volgen, terwijl het op haar gelaat te lezen stond hoe zeer haar een „ja" zou verblijden.

— Ik ken u niet!... Neen. En beter ben ik ook niet... hoewel ik niet veel voel! — was het langzaam en dof geuitte antwoord van den ongelukkigen jongeling, en, ofschoon hij niet beproefde de hand, die vrouw GEERTJE nog in de hare hield, terug te trekken, wendde hij toch het hoofd af en sloot de oogen.

't Was eene diepere teleurstelling voor GEERTJE, dat ze die woorden moest hooren uit den mond van hem, voor wien haar 't gevoelige harte zoo warm en zoo teeder klopte. Neen, ze vermogt geen woord uit te brengen, maar, met een gelaat waarop de smart, die ze onderwijl zoo duidelijk was te lezen, bleef ze op den armen WILLEM nederzien, en drukte nog steeds zijne hand, als hoopte zij dat die tot beter gevoelde zoude geraken worden.

(*Wordt vervolgd.*)

VAN HAREN NOMAN & KOLFF, te Batavia, ontvingen dezer dagen, en is mede te bekomen bij hunne Firma te Samarang:

Professor J. H. VAN DER PALM'S

BIJBEL VOOR CHRISTEN-HUISGEZINNEN,

Tafereelen uit de Gewijde Geschiedenis,

3 deelen met 50 Staalplaten, Portret van den Schrijver en eene Algemeene Inleiding.
Klein Folio formaat in rooden Prachtband, rijk verguld op plat en snede.
De prijs van dit echt klassieke fraaije Prachtwerk is (slechts *f* 1 hooger dan in Nederland)
f 40,—. (2256)

Wordt gevraagd op de hoofdplaats van eene der binnen residentien van Java, eene **Gouvernante** voor de opleiding van twee meisjes oud 14 en 15 jaren. Salaris *f* 125 — 's maands, later te verhoogen tot *f* 150.—.
Adres franco bij de boekhandelaren *Lange & Co.* te Batavia, onder letter L. (2216)

Boekhandel *Lange & Co.*

Ontvangen!

Velerlei elegante schrijf en zak portefeuilles, porte lettres enz. geschikt voor tapisseriewerk. (2245)

SCHEEPS-JOURNALEN.
Logbooks.

(2262) bij WILLIAM OGILVIE.

SIERLIJKE INKTKOKERS,

Carmin-, Ultramarin en Zwarte Schrijf-Inkt,
kleurhoudend en goed vloeibaar.

DIAMANTEN EN STALEN PENNEN,

in verschillende soorten, alsmede

Prachtige PRESSES-PAPIER,

verkrijgbaar in den Kantoor-Boekwinkel van
(2275) W. BRUINING.

Pas Ontvangen:

eene goed gesorteerde collectie

SEBASTOPOL SPEELKAARTEN,

verguld op snede en in sierlijk bewerkte doozen, alsmede in gouddruk, en verscheidene andere soorten

Whist, Hombre en Piketspellen,

(2273) bij W. BRUINING.

Boekhandel LANGE & Co.

Wordt steeds gedebiteerd:

Soerat Hoekoem, ondang ondang
atas tanah
Hindie Nederland
f 5. Franco *f* 6.

Van de pers gekomen:

Eerste Leesoefeningen voor de Scholen in Ned. Indie door *Maria Gonay*, tweede stukje *f* 0.40.
Derde en vierde stukje ter perse. (2244)

EXPEDITIE BOEKJES

bij
(2274) W. BRUINING.

De ondergeteekenden, als daartoe gemagtigd door het Huis *A. R. Ferran*, te Macao, verwittigen belanghebbenden dat bij hun voortdurend gelegenheid bestaat tot het **afsluiten van Charterpartijen voor den overvoer van Chinesche Landverhuizers uit de Chinesche havens naar Havanah**, waarvan de bijzonderheden ten hunnen kantore ter inzage zijn.
(2236) C. BAHRE & G. KINDER.
Batavia, 28 Julij 1857.

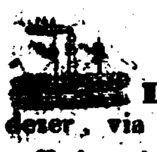

Het Stoomschip
LANGAN LAOENGAN vertrekt den 4den dezer, via Pecalongan, naar Samarang.
Nadere informatien bij
(2231) LEVERT & Co.
Batavia, 1 *Augustus* 1857.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Ned. Fregatschip **AMPHITRITE**, Kapt. **Daniel Grim**, hebbende uitmuntende inrigtingen tot overvoer van passagiers dit schip zal tegen den 10 Augustus van hier vertrekken.
Adres bij den Gezagvoerder in het Marine-Hôtel en bij de Agenten
(2223) HAAGER & SCHUURMAN.

STAD NIJMEGEN,

Kapt. **H. P. Cruijs.**

Het bovengenoemd snel zeilend en tot den overvoer van passagiers bijzonder goed en doelmatig ingerigt Barkschip, wordt passage aangeboden naar Nederland.
Nadere informatien te bekomen bij de heeren *J. F. van Leeuwen & Co.* te Soerabaya of alhier bij
de Agenten
(2208) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

VOORWAARTS,

Kapt. **G. F. Bus.**

Het bovengenoemd snel zeilend Barkschip thans op Tagal beladen wordende, zal omstreeks medio Augustus van hier vertrekken naar Nederland, en wordt hetzelve tot den overtogt van passagiers aangeboden, zijnde daartoe bijzonder goed en doelmatig ingerigt.
Nadere informatien bij
de Agenten
(2209) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

PRESIDENT VAN RIJCKEVORSEL,

Kapt. **C. Vermeij.**

Het bovengenoemd nieuw gebouwd extra snel zeilend Fregatschip, bijzonder fraai en doelmatig ingerigt tot den overvoer van passagiers, zal tegen het laatste gedeelte der maand Augustus van hier de terugreis naar Nederland aannemen, en wordt daarmede passage aangeboden.
Genoemden bodem voert eenen geëxamineerden Scheeps docter.
Voor nadere informatien bij de heeren *J. F. van Leeuwen & Co* te Soerabaya, *Dorrepaal & Co.* te Samarang, of alhier bij
de Agenten
(2210) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

BATAVIA.

Den 20sten Julij ll. overleed alhier, in den ouderdom van 44 jaren de majoor-titulair, plaatselijk commandant der stad Batavia, *Jacobus*, *Samuel Koster*. Uithoofde zijner in Indië gevestigde familiebetrekkingen, hebben wij vermeend van dit treffend sterfgeval niet vroeger melding te moeten maken.

In 1813 geboren, werd de overledene, op ruim 16 jarigen ouderdom, tot kadet-flankeur benoemd en woonde, als onderofficier, de krijgsverrigtingen ter Sumatra's Westkust in 1833 en 1834 bij. In April 1835 tot 2den en, vier jaren later, tot 1sten Luitenant bevorderd, nam hij in 1841 deel aan de expeditie tegen Batipoe en werd, ten gevolge van zijn heldhaftig gedrag, den 24sten Februarij 1842 tot ridder der Militaire Willemsorde 4de klasse benoemd. In Januarij 1845 bevond hij, zich als Kapitein, tot welken rang hij in dat jaar bevorderd was, bij de krijgsverrigtingen ter Westkust van Sumatra en verwierf deswege, bij Koninklijk Besluit van 6 December 1846 No. 2, eene eervolle vermelding, terwijl hem, in 1850, het onderscheidingsteeken voor langdurige dienst als officier werd toegekend.

Den 19den September 1851 werd de overledene, op zijn verzoek, eervol uit Z. M. militaire dienst ontslagen en hem het voor zijnen rang bepaalde pensioen toegelegd, terwijl hij zich te gelijker tijd tot plaatselijk commandant van Batavia benoemd zag.

In het begin van dit jaar, werd hem de titulaire rang van majoor toegekend en zijne vele vrienden verheugden zich met hem in deze welverdiende onderscheiding.

Den 21sten Julij jl., de dag, waarop zijn stoffelijk overschot met volle krijgsmanseer werd ter grave besteld, toonde, door de zeer talrijke opkomst zijner krijgsmakkers en der civiele autoriteiten, waarbij zich een aanzienlijk aantal particulieren voegde, ten volle aan, hoezeer de overledene zich de algemeene achting en vriendschap had weten te verwerven. Zacht ruste dan ook zijn overschot in den schoot der moederaarde. Meer dan praal van woorden zal de herinnering aan zijne beminnelijke deugden zijne nagedachtenis, bij zijne vele vrienden, in aandenken doen blijven!

In den vroegen morgen van den 26sten Julij, zijn de expeditionnairen voor Timor geëmbarkeerd, ten half elf ure waren de schepen onder stoom of onder zeil.

Twee derzelven, de *Landbouw* en de *Helena Anna*, hebben elkander, korten tijd na het vertrek, bij het wenden aangeloopen. De daardoor veroorzaakte schade wordt te Onrust hersteld.

De aanboord van de *Helena Anna* zijnde troepen zijn tijdelijk ontscheept, om de reparatie van het schip af te wachten, die binnen weinig dagen zal zijn hersteld.

De *Landbouw* heeft veel geringer schade gekregen en zal spoedig de reis voortzetten.

— Met verwijzing naar onze nummers van 25 Maa[rt] 8 April jl., kunnen wij mededeelen de vertaling het volgende document, geadresseerd aan Zijne E[xcel]lentie Mr. *P. Mijer*, Minister van Kolonien te 's H[age].

Borneo Company Limited.
25 Mincing Lane.
Londen 1 Mei 1857.

Mijnheer!

De Directeuren van de Borneo company Limited w[en]schen hunnen meest warmen dank uit te drukken [voor] de spoedige hulp, die onlangs op het verzoek van [den] heer *Helms*, een dienaar der compagnie op Borneo, [ver]leend is door den commandant van Sambas, door [het] zenden van een Hollandsch oorlogschip, ter bescherm[ing] van het leven en de eigendommen der Britsche inge[ze]tenen van Serawak, tijdens den opstand der Chine[ezen] aldaar.

De krachtige maatregelen van sir *James Brooke* h[ad]den den opstand wel bijna gedempt, maar de k[omst] van een Hollandsch vaartuig was daarom niet min[der] van pas of van belang.

De vriendschappelijke betrekkingen tusschen onze l[an]den worden sterk bevestigd door zulke daden van [op]regte sympathie en goeden wil, en de Directeuren v[er]trouwen, mijnheer, dat U aan de Nederlandsche go[u]vernements autoriteiten zal mededeelen, hun diep gev[oel] van verpligting, wegens de bij die gelegenheid [...] voorkomend gegeven hulp.

Ik heb de eer te zijn,
Mijnheer!
Uw gehoorzaamste dienaar:
(W. G. *Archd Crauford*, Secretaris.

Krawang. Den 17den Julij jl. is eene praauw pan[...]jang, met negen ledige vaten geladen, op hare reis v[an] Batavia naar Cheribon, op de hoogte van Betokma[...] district Ardiarsa, aan den grond geloopen en door d[en] hevigen golfslag verbrijzeld. De bemanning, bestaan[de] uit een djoeragan en drie opvarenden, heeft zich wet[en] te redden.

Bezoeki. In den morgen van den 15 Julij ten 5 u[re] werd op de hoofdplaats dezer residentie een vrij hev[ige] schok van aardbeving gevoeld, die een kwartier u[urs] later door eenen ligteren werd gevolgd; de beweging[en] waren van het noorden naar het zuiden en hebben o[n]geveer eene seconde aangehouden, doch geene scha[de] veroorzaakt.

Van de omliggende streken is hier omtrent nog ge[en] berigt ingekomen.

(*Jav. Cour.*)

Soerabaija, 25 Julij. Van Probolingo wordt ons h[et] volgende berigt toegezonden:

In de kampong Magoondjaijan, in deze residentie ontstond, op den 19den dezer, des nachts ten 1 ure, [in] eene Chinesche woning brand; toen men den volgende[n] morgen bezig was, om het afgebrande huis in orde [te] brengen, ontwaarde men, onder eenen hoop stof en asc[h] bedolven, het lijk eener vrouw. De bewoner van h[et] huis, een Chinees van naauwelijks 20 jaren oud, ve[r]klaarde eerst, dat hij in de veronderstelling verkeerd[e] dat zijne vrouw, (eene 16jarige, die zich in gezegende[n] toestand bevond), even als hij het brandende huis ha[d] verlaten en bij een der buren hare toevlugt had gezocht. Later echter kwam de ware toedragt der zaak aan h[et] licht en bekende hij namelijk, uit een bordeel, doo[r] zekere Gading gehouden, twee ronggengs naar huis [te] hebben mede gebragt; zijne vrouw, eenig gerucht hoo[]rende, stond van hare legerstede op, en de twee dan[s]meiden ziende, viel zij op haar man aan en zoo ont[]stond er tusschen de echtgenooten eene hevige worste[]ling. De chinees wurgde haar zoodanig, dat zij doo[d] ter neder viel, daarna ijlde hij naar buiten met een brandende lont bij zich, stak zijn huis daarmede i[n] brand en riep het wachtvolk, om op de tongtongs [te] slaan, terwijl hij zijne vrouw ten prooi der woedend[e] vlammen liet. Geheel verzengd en ontdaan vond me[n] haar lijk. Bedoelde Chinees is in hechtenis genome[n] en, naar men verneemt, zal deze zaak spoedig door d[e] omg. regtbank alhier behandeld worden.

(*S. N. en A. Blad.*)

NEDERLAND.

Bergen op Zoom, 28 Mei. Per beurtschipper had al[]hier heden de tweede verzending van jonge vosse[n] plaats, en wel 38 stuks, om over Rotterdam te worde[n] vervoerd naar Engeland en, zoo men verhaalt, bestemd om in de koninklijke bosschen op het eiland Wight t[e] worden gebragt, ten einde daarop later groote jagte[n] te maken. De jagers alhier zien de vijanden van he[t] wild met liefde vertrekken.

Coevorden, 24 Mei. In deze omstreken trad, voo[r] weinige maanden, een meisje met een weduwnaar m[et] vier kinderen in het huwelijk, meenende, dat zij u[it] een financieel oogpunt eene zoogenaamde goede part[ij] zou doen; zij vond zich echter bedrogen en vlood daar[] om naar hare ouders terug; eergisteren vermiste me[n] haar en na lang zoeken werd zij door haren echtgeno[ot] op den zolder hangende gevonden.... Zij was een lijk.

— Op den 31 December 1856, was de *feitelijke* be[]volking der provincie Noord-Holland 542,234 en de we[t]tige 584,128. Zij was op den 1 Januarij 1827, 393 4[...] en is dus in 30 jaren vermeerderd met 148,826 of 37[...] pct. Onder de wettige en feitelijke bevolking zijn be[]grepen 2498 militairen, 1160 zeelieden, met inbegr[ip] der mariniers, 1253 gevangenen, 519 krankzinnige[n] 2115 bestedelingen en bedelaars in de kolonien der Maa[t]schappij van Weldadigheid. Amsterdam telde 259 87[...] Haarlem 29,250, Alkmaar 18,943, Zaandam 11,908 b[e]woners. De nieuwe gemeente Haarlemmermeir 5184.

ENGELAND.

Londen, 21 Mei. In het huis der gemeenten dien[de] de Heer Fagan gisteren een wetsontwerp in tot afsch[af]fing der betaling van zekere gelden aan de geestelijk[heid] der gevestigde kerk in Ierland, welke, wat hij zeer [on]billijk achtte, ook ten laste der meerendeels Roomsc[h] Katholieke bevolking kemen, terwijl hij, ter vervang[ing] daarvan, eene zekere som in de kas der kerkelijke com[]missarissen daar te lande gestort wilde zien. Dit voo[r]stel, door de ministers sir Grey en Palmerston alsme[de]

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 1 Augustus 1857, No. 61.

...or Lord J. Russell ondersteund, maar door den Heer ...pier bestreden, die duchtte, dat de geheele inrigting ...r gevestigde Kerk in Ierland daardoor met vernieling ...dreigd werd, is ten slotte met 313 tegen 174 stem...en aangenomen.

— Het reeds vooraf bekend gemaakt voornemen van ...r G. B. Pechel, om in het Huis der gemeenten een ...aat te vragen der Engelsche oorlogschepen en vaar...igen, welke op de kust van Cuba, sedert 1 Jan. 1854 ...t fnuiking van den slavenhandel gebezigd zijn, be...vens van de namen der gezagvoerders en officieren, ...raagt de algemeene goedkeuring in hooge mate weg. ...eldzaam komt toch een brievenmaal uit Amerika of de West-Indiën aan, zonder dat men de uitrusting van een ...lavenhaler of de landing van eene lading slaven ver...eemt. Nog onlangs vernam men, dat Hr. Ms. schip Arab, ter hoogte van Trinidad, een slavenhaler bemag...igd had, aan boord waarvan zich 373 jonge Afrikanen bevonden, terwijl, gedurende eene reis van slechts 29 dagen, 127 anderen bezweken waren. Ware dat schip niet genomen, de overgeblevene lading zou weinige uren later te Havana of op eenig naburig eiland aan wal gebragt en naar de slavenmarkt gevoerd zijn. Volgens het verhaal van den tolk, had dit vaartuig eene geheele vloot van andere vaartuigen op de Afrikaansche kust achter gelaten, die, bij de eerste gelegenheid, met volle ladingen in zee zou steken.

Londen, 23 Mei. Een dagblad van Dublin meldt het volgende: Het bijbelgenootschap van Norwich verzocht den graaf van Oxford, dat hij bij de jaarlijksche vergadering des genootschaps het voorzitterschap wilde op zich nemen, maar ontving kort daarop den volgenden zonderlingen brief in antwoord:

»Sir! De inhoud van uw schrijven verwondert en ergert mij tevens. verwondert mij, omdat mijn genoegzaam bekend karakter mij zulk eene uitnoodiging had moeten sparen; ergert mij, omdat ik daarom met u in briefwisseling moet treden. Ik was langen tijd aan het hazardspel verslaafd, maar heb mij sedert kort aan de harddraverijen gewijd; ik vloek dikwijls al te vreeselijk, naar ik meen, en heb nimmer godsdienstige tractaatjes rondgedeeld. Dit alles was u en uw genootschap zeer wel bekend en desniettemin houdt gij mij voor een geschikten voorzitter. God vergeve u uwe huichelarij! Ik zoude liever in het land der zondaars leven dan onder zulke heiligen."

— Te Blackwall worden op dit oogenblik niet minder dan 40 ijzeren vaartuigen gebouwd, bestemd voor het uitbaggeren van den Nijl.

— Te Holijhead (Engeland) is eene buitengewoon groote bewerking van ontploffing gedaan, waartoe een ...r twintig duizend pond buskruid gebezigd werden. ...en deed een gedeelte van het Holijheadgebergte springen, bevattende 160,000 tonnen van den hardsten quartzsteen. Op het commando »vuur"! zag men een gedeelte van den berg oprijzen en overstorten, latende eene opening van 450 voet lang, 120 hoog en 60 breed.

BELGIE.

Brussel, 24 Mei. De rector der universiteit te Gend, de Heer Serrure, heeft zijn zoon doen inschrijven als student bij de Katholijke universiteit te Leuven. Dien ten gevolge heeft de akademische senaat eene bijeenkomst gehouden en eenparig besloten een brief aan den minister van binnenl. zaken te zenden, waarin bij zijnen grooten weerzin betuigt, om, onder het voorzitterschap van den Heer Serrure, zitting te houden, na de hoogst onbehoorlijke handelingen van dien rector. Deze brief zal door alle hoogleeraren worden onderteekend.

— De geestelijke zusters van de school voor kantwerksters te Liedekerke hebben aan drie jeugdige werksters, omdat zij op de kermis aan den dans hadden deel genomen, de straf opgelegd, dat aan alle drie het hair kort zou worden afgesneden. Nadat zij de hevigste verwijten hadden moeten verduren over de zondige daad door haar gepleegd, werd de straf aan twee voltrokken, die het gewillig toelieten. De derde echter protesteerde en weigerde standvastig, om zich aan de straf te onderwerpen. Doch toen werden vier werksters genoodzaakt hare mede-arbeidster vast te houden, en men ging tot de strafoefening over; het meisje verweerde zich geweldig, en in de worsteling werden haar aan het voorhoofd en de slapen van het hoofd met de schaar eenige wonden toegebragt. Na afloop der strafoefening werd het meisje vergund, zich naar hare woning te begeven.

Brussel, 2 Julij. Niettegenstaande het besluit des konings tot verdaging der kamers het gevaar tijdelijk afgewend heeft, blijft de toestand van zaken hier zeer hagchelijk, en ziet men den uitslag niet zonder bekommering te gemoet. Immers, wanneer men met kalmte oordeelt, dan bevindt men, dat thans slechts twee alternatieven overblijven: of de intrekking der wet op de liefdadigheid óf de ontbinding der kamers. Maar die intrekking zou thans worden beschouwd als het gevolg van de plaats gehad hebbende volksbeweging, en de aanranding der constitutie en van de regten der wetgevende magt sprong dan te veel in het oog. De ontbinding der kamers daarentegen, gaat met niet minder gevaar gepaard, vermits het ministerie de meerderheid in de Kamers voor zich heeft en in het ministerie zelf geeene eenstemmigheid heerscht; van de zes ministers zijn er toch slechts twee, die het met hunne ambtgenooten niet eens zijn. En toch kunnen de teugels van het bewind niet langer in handen der tegenwoordige ministers blijven, die, zorgeloos voor de belangen en de veiligheid des lands, op staatkundig terrein niet geacht, steeds bereid de hand te leenen tot de belangzuchtige plannen der clericale partij, en zich krommende onder den wil der geestelijkheid, een cabinet vormen, dat magteloos en zonder invloed is en blijven zal.

Het vraagstuk moet echter spoedig eene oplossing erlangen. De gemoederen zijn nog altijd in gisting. De openbare orde is wel is waar hersteld, maar nog heden hadden onderscheidene arrestatien plaats en Brussel is door eene aanzienlijke strijdmagt als het ware ingesloten. Die militaire vertooning en het oproepen van 20,000 man nieuwe troepen onder de wapens, verhoogt de algemeene bezorgdheid.

De *Moniteur* behelst wel is waar eenige meer geruststellende verzekeringen, maar men weet zich niet te min geen gerust stellende oorzaak te denken voor zulk eene verbazende magtsontwikkeling. Alleen reeds om Brussel zijn thans gelegerd: een regiment lanciers, een regiment kurassiers, een regiment jagers te paard, het tweede en elfde regiment van linie, verscheidene batallons jagers te voet, enz. enz.; wanneer men daarbij voegt het regiment guides, het regiment grenadiers, de linietroepen, de jagers en de artillerie, die in de stad zelve zijn, dan krijgt men een betrekkelijk ontzaggelijk sterke strijdmagt, die de gisting onder de bevolking der hoofdstad gaande houdt en tot de meest onrustbarende geruchten leidt. De een spreekt van de wederindiening der wet op de liefdadigheid (de verdaging der kamers mag niet langer dan ééne maand duren), wier aanneming dan door de kracht der bajonnetten zou worden doorgedreven. De andere spreekt van een coup d'état, tot stand gebragt onder bescherming dierzelfde bajonnetten en ten gevolge van aandrang uit den vreemde; die coup d'état zou de wijziging der constitutie ten doel hebben, vooral tot fnuiking van de vrijheid der drukpers. Weer anderen beweren, dat de te zamentrekking van zóóvéel troepen om Brussel geschiedt met het oog op de maatregelen, die de Fransche regering, naar men het liefst gelooft bij wijze van voorzorg, genomen heeft, als een gevolg van de hier te lande plaats gehad hebbende onlusten, welke maatregelen daarin bestaan, dat te Maubeuge en andere grensplaatsen, talrijke Fransche legercorpsen geconcentreerd zijn.

Wat nu van al die veronderstellingen (die ik u slechts mededeel, om u een juist denkbeeld van de heerschende agitatie te geven) waar moge wezen, is zóó veel zeker, dat op de regering de dure pligt rust van aan de algemeene bezorgdheid snel een einde te maken.

Zeer veel opzien baart het feit, dat de koning aan het gemeentebestuur der hoofdstad heeft doen weten, dat hij de commissie uit den raad niet kon ontvangen, die hem het adres zou overhandigen, waarin de intrekking der wet op de liefdadigheid wordt gevraagd.

De regering heeft bereids de schade doen opnemen, die door de jongste ongeregeldheden werd veroorzaakt. Die schade komt voor rekening van de stedelijke kas.

Brussel, 6 Junij. Wij hebben het genoegen, zegt de *Indépendance*, mede te deelen, dat alle troepen, die sedert de laatste onlusten voor deze stad ontboden en in de voorsteden en den omtrek gecantonneerd waren, naar hunne respective garnizoenen zijn teruggekeerd. Er zijn dus geene andere troepen meer in de stad, dan het gewone garnizoen.

— De *Schelde* melt uit Brussel, dat aldaar het gerucht in omloop is, dat de Belgische ministers reeds Zaturdag hun ontslag bij den koning hebben ingediend, doch dat dit, naar verzekerd wordt, niet aangenomen is. Er zou evenwel kwestie zijn van eene ministeriële wijziging, daarin bestaande dat de Heer Nothomb, minister van justicie, tot wiens departement de wet op de liefdadigheid behoort, vervangen en benoemd zal worden tot gouverneur van Luxemburg.

Ook spreekt men van een anderen kant van de waarschijnlijkheid eener ontbinding der kamer.

De gemeenteraad van Bergen heeft besloten, eene commissie uit zijn midden te benoemen, belast met het opstellen van een adres aan den koning, in denzelfden geest vervat als dat, hetwelk van den gemeenteraad der hoofdstad is uitgegaan.

Behalve hetgeen nopens de ongeregeldheden in België reeds is gemeld, kan nog medegedeeld worden, dat men te Jemmapes de meubelaire goederen in de Broederenschool heeft verbrand en dat de glasruiten ingeworpen zijn in het nonnenklooster aldaar, terwijl bovendien de gendarmerie, toegesneld om de onlusten tegen te gaan, met steenen ontvangen is, ten gevolge waarvan een gendarme en een pater zijn gekwetst. Elf personen zijn gearresteerd.

Te Brugge zijn aan de liberale volksvertegenwoordigers door eene groote menigte volks serenades gebragt, niettegenstaande de regen bij stroomen nederviel. Te Bergen, waar de menigte aan de uitnoodiging van den commissaris van policie om uiteen te gaan, slechts langzaam gehoor gaf, ontvingen sommigen bajonetsteken van de militairen, die daarna opgekomen waren om de menigte uiteen te drijven.

De Belgische *Moniteur* deelt mede, dat de regering voornemens is om onmiddelijk de troepen, die gedurende korten tijd te Brussel waren ontboden, naar hunne respective garnizoenen te laten terugkeeren.

FRANKRIJK.

Parijs, 23 Mei. De behoeftige bevolking van Parijs, welke onder de restauratie, toen de totale bevolking geringer was, 111,000 personen telde, is thans slechts 69,424 personen sterk.

Parijs, 3 Junij. De koning van Beijeren heeft heden deze stad verlaten.

— De commandant van de *Reine Hortense* heeft bevel ontvangen, dit vaartuig gereed te houden, om in zee te steken, waaruit men afleidt, dat prins Napoleon voornemens is, op nieuw eene reis naar de Noordelijke Zeeën te ondernemen en in allen gevalle zich naar Croonstadt zal begeven, om het bezoek van den grootvorst Constantijn met een tegenbezoek te beantwoorden. Een en ander behoort echter voor als nog tot de geruchten.

DUITSCHLAND.

Weenen, 23 Mei. Men leest in de *Triëster Zeitung* het volgende uit Milaan: »Voor de regtbank dezer stad zal eerlang een zonderling proces behandeld worden. Voor eenige dagen stierf te Monza een zeer bemiddeld grondeigenaar, die als liefhebber van oude schilderwerken ook twee stukken van Rubens bezat, de eenigen die nog in Lombardije in handen van particulieren waren, nl. een Zodiakus op eene koperplaat en een vrouwenportret op doek. De tot bijstand des zieltogenden ontboden geestelijke weigerde hem echter de absolutie, indien hij niet vooraf de twee afbeeldingen »waarop eenigen aanstoot gevende figuren werden gezien", liet verbranden. De stervende bewillidge hierin, en zijn erfgenaam, aan wien de op 30,000 fr. geschatte kunstwerken waren vermaakt, heeft tegen den geestelijke een eisch tot schadevergoeding ingesteld."

Stuttgart, 23 Mei. Met groote spanning ziet men te Wurtemberg de afkondiging van het met Rome gesloten concordaat te gemoet. Naar men verneemt zijn de hoofdbepalingen de volgende: 1o. Opheffing van het *placetum regium* (art. 72 der grondwet zegt: »Aan den koning behoort het opperste regt van bescherming en toezigt over de kerk; krachtens dit regt kunnen de verordeningen van het kerkelijk gezag, zonder dat het hoofd van den staat vooraf inzage daarvan genomen en ze goedgekeurd heeft, niet worden afgekondigd en ten uitvoer gelegd.") 2o. Inrigting der wetgeving op het huwelijk, naar het voorbeeld des oostenrijkschen concordaats. 3o. Concessiën aan Rome met betrekking tot het onderwijs. 4o. Opheffing, of meer waarschijnlijk vermindering, van de magt van den katholijken kerkeraad. (De geheele opheffing van deze instelling druischt echter tegen art. 79 der grondwet aan.)

Weenen, 24 Mei. De benoeming van een nieuwen Minister van Justitie, waartoe dit maal een Hongaar is gekozen, is niet zonder beteekenis. Het is eene beleefdheid jegens de Hongaren, maar daarbij blijft het evenwel de vraag of het ook iets meer is dan eene beleefdheid en of en hoe onze regering ten aanzien van de nationale wenschen der Hongaren zal beslissen. Men verwacht eerlang het landsstatuut voor Hongarije en tot dus verre is het onbekend, of de Woywodina met Hongarije zal vereenigd worden. De bedoelde nieuwe Minister van Justitie, de Graaf v. Nadad, heeft zich eergisteren naar Ofen begeven, om den eed in handen des keizers af te leggen, en zal dadelijk na zijn terugkeer de leiding van zijn ministerie aanvaarden. De graaf Nadad, die tot de aanzienlijkste Hongaarsche adellijke familien behoort, is tevens opper-kamerheer van het koninkrijk Hongarije.

— Het veelbesprokene vraagstuk, betreffende den aanleg van een kerkhof voor de beide Evangelische gemeenten, van de Augsburgsche en Helvetische belijdenis is eindelijk door de mildheid van onzen gemeenteraad op eene bevredigende wijze beslist. Aan de beide gemeenten namelijk is een stuk gronds van de stad, ter uitgebreidheid van 8000 vierkante vademen, tot den geringen prijs van 1 fl. per vadem afgestaan.

— De *Deutsche Allg. Ztg.* het (door ons ook medegedeelde) berigt van de *Gazette Piemontese* overnemende, waarin bijzonderheden worden medegedeeld omtrent het onthoofden van Dr. Vogel te Wadai, meent, dat dit berigt niets anders bewijst dan dat de berigtgever tot 14 April geen nader berigt had ontvangen. Had zich het treurige berigt bevestigd dan zou men ook nadere omstandigheden en de plaats, waar het ongeluk plaats vond, kennen, en de consul Herman, te Tripoli, die met een hooggeplaatst ambtenaar in Wadai in betrekking staat, zou tijding ontvangen hebben en die aan de familie van Dr. Vogel en aan Dr. Barth hebben medegedeeld. In de jongste zitting van het ~~geographische genootschap te Londen, deelde sir R. J.~~ Murchison op 23 Maart jl. mede, dat de astronomische waarnemingen van Dr. Vogel en van den Hr. Maquire uit centraal Afrika waren ontvangen en sprak ook van brieven van Maquire en den consul te Tripoli, welke van het treurige gerucht gewagen. Sir R. J. Murchison waarschuwde echter de leden aan dit gerucht geen bijzonder geloof te schenken, en herinnerde dat omtrent de andere Afrikaansche reizigers soortgelijke berigten waren ontvangen. Hij hoopte, dat het even ongegrond zou blijken te zijn en dat Dr. Vogel gezond zou terug keeren. Tot 22 Mei waren te Leipzig noch Berlijn nieuwe tijdingen omtrent Vogels lot ontvangen.

— In de zitting der aardrijkskundige maatschappij, welke den 20sten Mei alhier gehouden werd, las de voorzitter een brief van A. v. Humboldt voor, waarin deze Nestor der wetenschap in Europa »een hoogst vriendelijken, (het zijn de woorden van Humboldt zelven), maar slechts al te vleijenden brief" van dankzegging van den Aartshertog Ferdinand Max, over de door hem verschafte instructien aan de wetenschappelijke wereldreis van het fregat Novara mededeelt. Het slot van dezen brief des Aartshertogs luidt aldus: »Aan de Novara zal het, wanneer het haar te beurt valt, in de herinnering der geleerde wereld voort te leven, nog in de verste tijden tot eer verstrekken, dat men haren naam verbindt met den naam von Humboldt, die sedert drie menschen leeftijden, bij elke verovering op het gebied der natuur-wetenschap, in den voorsten rang schittert."

— Het onlangs gegeven berigt, betreffende onze bedevaargangers naar Jeruzalem, is in zoover onjuist, dat niet de Oostenrijksche, maar de Fransche bedevaartgangers door een troep Beduinen zijn gevangen genomen en zich hebben moeten loskoopen. Onze bedevaartgangers werden wel is waar geruimen tijd lastig gevallen door de Beduinen, maar de sterkte van het reisgezelschap, hetwelk met de bedienden en bedekking 25 koppen telde, schijnt hen van een dadelijken aanval afgeschrikt te hebben.

— Onze dagbladen deelen vele bijzonderheden mede omtrent de onlusten in Bosnie, alwaar de bevolking, die gedrukt gaat onder de zwaarte der belastingen en mishandeld wordt door een willekeurig en hard bestuur, luid aandringt op het herstel harer grieven. »Europa, zegt de Oost. Z., heeft zijn bloed niet gestort, om de heerschappij der Pacha's te ondersteunen. De Porte moet een ernstiger wil en meer kracht aan den dag leggen, om de beloofde hervormingen tot stand te brengen, opdat men niet zegge, dat zij niets vergeten noch geleerd heeft," Deze taal wijkt nog al eenigzins af van die, welke onze dagbladen houden ten aanzien van de Donau-vorstendommen, wier Pacha's niet zoo ongunstig voorgesteld en zelfs hunne intrigues, om de besluiten van het Parijssche congres te dwarsboomen, goedgekeurd worden.

— Onze gezant te Parijs, baron Hübner, heeft dezer dagen herwaarts een rapport betreffende het Oostenrijksch-Sardinische geschil gezonden, waarin onder anderen te kennen wordt gegeven, dat de graaf de Cavour

zich tot eene formele voldoening bereid heeft betoond. Eene dergelijke mededeeling heeft de Heer de Bourqueney, die, zoo als men weet, met de vertegenwoordiging der Sardinische zaken alhier belast is, aan graaf Buol gedaan, zoodat eene spoedige bijlegging van dit geschil niet tot de onwaarschijnlijkheden behoort.

Frankfort, 7 Junij. Op uitnoodiging van den hertog van Nassau, hebben de meeste leden van het corps diplomatique zich gisteren naar Bieberich begeven, om de trouwplegtigheid van prins Oscar van Zweden en de prinses Sophie bij te wonen.

— Ook te Bremen is thans de invoer verboden van alle soorten van huiden, hoorn, enz. van runderen en schapen, die uit de Russische havens mogten worden binnengebragt, op straffe van verbeurdverklaring en boeten.

— Voor eenige dagen is het stoomvaartuig *Borussia*, met 500 passagiers, uit de Elbe naar New-York in zee gestoken. In weerwil van de aanhoudende vermeerdering van transportmiddelen, bevinden zich op dit oogenblik meer dan 2000 landverhuizers te Hamburg.

— Dezer dagen zijn door het Badensche ruim 2700 Zwitsersche landverhuizers gekomen, die zich naar Australie begeven. Het waren meestal jonge en krachtige arbeiders.

Berlijn, 9 Junij. De werkplaats van den vuurwerkmaker Dobremont, nabij deze hoofdstad, is gisteren in de lucht gesprongen; verscheidene personen werden daardoor gedood.

De Berlijnsche dagbladen hebben eene officieuse uitnoodiging ontvangen, om over de kerkelijke aangelegenheden van Belgie met meer gematigdheid te spreken.

RUSLAND.

De *Globe* deelt mede, dat men zich te Kroonstadt bezig houdt met het uitrusten van een fregat en van een korvet, die beide voor de Chinesche wateren bestemd zijn. Zoo als gezegd wordt zal een buitengewoon afgevaardigde van Rusland, belast met een bijzondere zending voor den keizer van China, zich aan boord van het fregat begeven.

— Een brief uit Petersburg meldt, dat de geboorte van den vijfden zoon van Keizer Alexander, den grootvorst Sergius, den 11den Mei aldaar door het geschut met 301 schoten is aangekondigd. Daar het gewone getal vreugdeschoten, bij zulke gelegenheden, slechts 101 bedraagt, was de bevolking der stad van meening, toen het schieten over dit getal voortduurde, dat de Keizerin van tweelingen, en toen het nog boven de 202 voortduurde, dat zij van drielingen, bevallen was. Weldra echter vernam men de waarheid, en dat het getal vreugdeschoten bij de geboorte van een zoon des Keizers voortaan op 301 is bepaald; daarentegen moet de jonggeboren zoon van een grootvorst zich met 101 schoten vergenoegen.

— Uit Posen schrijft men, dat het bijna ongeloofelijk is, wat al ijver en inspanning de Jezuïten in het groothertogdom Posen ontwikkelen en welke veelomvattende resultaten zij aldaar trachten te verkrijgen. Door het houden van missien, die in alle deelen der provincie elkander ras opvolgen, werken zij op de massa's en hun invloed bij de aristokratie, weten zij op zeer behendige wijze, met name bij het schoone geslacht, uit te breiden. Giften en legaten ter gunste van instellingen, die onder de leiding der Jezuïten staan, nemen op schrikbarende wijze toe.

Men leest in de »*Glasgow Herald*" :

»Een brief uit St. Petersburg maakt ons met de volgende buitengewone gebeurtenis bekend: een tragisch drama heeft hier heden plaats gehad. De agent (beambte) van Graaf Sch. was naar de Bank geweest, om eene som van 15,000 zilveren roebels te ontvangen en had het ongeluk, dit geld op zijnen terugtogt te verliezen. Een klerk, die dit verlies gewaar werd, raapte het pakket op, en, instede van het dadelijk aan den eigenaar terug te geven, volgde hij de beambte tot zijn huis, alwaar hij eenige informatien deed, en zich toen met zijnen gevonden schat naar zijne eigene woning begaf, het nog niet met zich zelven eens zijnde, wat te doen. Kort na zijne aankomst te huis, ontstond er een hevige twist tusschen hem en zijne vrouw, welke laatste met geweld er op aandrong het geld te behouden. Op den volgenden morgen echter, wendde de klerk zich tot den Graaf, om hem zijn geld terug te geven: doch deze weigerde het aan te nemen, zeggende dat zijn beambte zich den afgeloopen nacht, ter oorzake van het verlies, van het leven beroofd had. Geheel buiten zich zelven van schrik, keert de klerk naar zijn huis terug, waar hij tot zijne nieuwe ontsteltenis bevindt, dat zijne vrouw, gedurende zijne afwezigheid, uit spijt, dat zij het geld niet had mogen in bezit nemen, zich zelve had opgehangen. Dadelijk snijdt nu de eerlijke vinder het doode ligchaam af, en maakt aan denzelfden strop een einde aan zijn ongelukkig leven.

ZWITSERLAND.

De groote raad van het canton Freiburg heeft in het grondwetsontwerp, waarover het volk zal stemmen, naar aanleiding van een verzoekschrift van den bisschop Marilley, om de uitoefening der burgerregten niet aan geestelijken toe te staan, de bepaling opgenomen, »dat de Freiburgers van den wereldlijken stand active burgers zijn." Daardoor worden, op eene niet kwetsende wijze, de geestelijken van de stem- en kiesregten uitgesloten.

MONTENEGRO.

Vorst Danielo is te Cettinje aangekomen, en heeft, in een openbaar gehoor, aan de voornaamste personen het volgende te kennen gegeven: »Oostenrijk, Frankrijk en Engeland hebben aansluiting van mij verlangd, als wanneer zij belangrijke sommen gelds ter mijner beschikking zouden hebben gesteld; ik heb die echter niet aangenomen en wensch, dat de Montenegrijnen geheel onafhankelijk zullen blijven. Met Rusland heb ik mij reeds verstaan; met Turkije zal dit eerlang het geval zijn. Spoedig zal een Russisch gemagtigde en nog een andere gezant aankomen, om de grenzen af te bakenen en zich met Turkije te verstaan, op dat deze naar deze zijde van Mostar en Zetta zouden kunnen worden vooruitgebragt. Men heeft verzekerd, dat ik de Turksche heerschappij had erkend en dat Montenegro niet meer zelfstandig is. Dit is niet waar; ik heb niemand erkend en met niemand eenige overeenkomst gesloten."

Ingezonden Stukken.

Iets over Spaarbanken, in verband tot de te Batavia opgerigte Spaarbank van de Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indië.

Welke is het doel of het nut van Spaarbanken? Het antwoord ligt voor de hand en wordt door den naam dier inrigtingen zelven aangegeven. Spaarbanken dienen tot bijeenzameling van kleine opgegaarde, of bespaarde, of onbenut liggende geldsommen, om die vereenigd te plaatsen, dat is in het algemeen gebruik te brengen en daardoor vruchtbaar te maken. Iemand, die bij voorbeeld Vijf gulden of minder van zijne verdiensten kan ter zijde leggen, zal van dit geld geen dadelijk nut hebben; hij heeft het middel niet om van die geringe besparing vruchten te krijgen, of zoo als men gewoonlijk zegt, hij kan geene rente van dat geld trekken; hier voor is hij verpligt te wachten tot hij meer besparingen, soms in verscheidene maanden, soms ook in vele jaren, heeft bijeengebragt. Maar bij het bestaan eener Spaarbank, waarin hij vertrouwen meent te kunnen stellen, brengt hij zijne bespaarde gelden tot die inrigting; honderd anderen doen hetzelfde, en de Spaarbank heeft dan eene goede som ter plaatsing bijeen, en ieder die de bespaarde gelden daarin heeft gebragt, genieten van het oogenblik van den inbreng, van de renten, die de bank in staat gesteld is te verdienen.

De door onderscheidene personen bespaarde en bijeengelegde gelden vormen dus een Kapitaal. Kapitalen hebben hun ontstaan aan besparingen te danken, en worden door achter een volgende besparingen vergroot.

Wij besparen, wanneer wij eene nieuwe waarde, uit onze inkomsten, verdiensten of winsten voortgevloeid, noch voor onze behoeften, noch voor onze vermaken verbruiken. Wanneer nu die nieuwe waarde zoodanig wordt gebruikt of aangewend, dat zij voortdurend weder opgeleverd wordt, dan maakt zij een voortdurend fonds uit, dat zoo lang duurt als men het niet verteert en het besteedt tot weder voortbrengend gebruik. Uit zoodanig gebruik worden nieuwe Kapitalen geboren.

Wijder betoog zal wel niet noodig zijn, om het nut der Spaarbanken te bewijzen. Zij zijn het middel, om door het bijeenbrengen en het in gebruik brengen van kleine of verspreid liggende Geldsommen, Kapitalen te vormen en te scheppen.

Wanneer wij zeggen dat besparingen Kapitalen vormen, dan behoeven wij ook geene uitwijding over het nut, dat in het besparen gelegen is, en om het nut, dat wij daarin zien, moet besparing een regel zijn, die elk individu in de maatschappijke zamenleving eigen moet wezen, de regel namelijk om van inkomsten, verdiensten of winsten, waaruit die ook mogen zijn, niet alles te verteeren of te verbruiken, maar steeds een gedeelte, hoe gering ook, als besparing ter zijde te leggen.

Ongetwijfeld zal niemand ontkennen, dat de opvolging van dien regel een streven moet zijn, en dat besparing wenschelijk is, al is het dat zij wordt betracht of gedacht, minder met het doel om voortdurend Kapitaal te scheppen, maar met het meer beperkte doel om daaruit een hulpfonds voor zich zelven in tijden van nood en voor buitengewone uitgaven te verkrijgen, of daarvan later genot te hebben.

En echter zien wij dien goeden regel weinig of zeldzaam in acht genomen en slechts weinigen zich op besparing toeleggen. Veeleer wordt over het algemeen de neiging bespeurd, om de inkomsten, hetzij die van bezoldigingen, hetzij die van winsten voortspruiten, voor de behoeften en vermaken van het leven te verbruiken en te verteeren; ja, zelfs kleine Kapitalen, die men soms door bijzondere omstandigheden verkrijgt, worden maar al te dikwijls ligtzinnig verkwist, of, in het gelukkigst geval, tot aankoop van allerlei voorwerpen besteed, die voor het oogenblik belangrijker schijnen kunnen dan de betrekkelijk kleine geldsommen, doch die evenwel geen wezenlijken invloed op de verbetering van toestanden kunnen uitoefenen en voor welke men, indien de nood dwingt, die voorwerpen te vervreemden of te verkoopen, niet de helft bekomt van hetgeen men daarvoor gegeven heeft.

De oorzaken daarvan liggen niet altijd in bepaalde zucht tot vertering, in ligtzinnigheid of onbedachtzaamheid. Gemis aan zedelijke kracht om de verzoeking, welke tot vertering van alle inkomsten of van besparingen uitlokken, te wederstaan of gebrek aan doorzigt omtrent het hooge gewigt om eenen noodpenning voor dagen van nood of ziekte, voor ontstentenis van arbeid, voor den ouderdom of voor kinderen te verzamelen, moge al bij sommigen het besparen doen nalaten, doch veeleer is het gewis aantenemen, dat de lust of zucht om te sparen en het bespaarde bijeen te houden, ontbreekt of tegen gehouden wordt, door dat de zoozeer kleine sommen, die men op verteringen besparen kan, zoo weinig belangrijk voorkomen, dat men, niet wetende wat daarmede te beginnen, de bewaring dier sommen als zonder nut en lastig acht. Voor hen, die nog willen of kunnen besparen, ontbreekt dan de lust, bij gemis aan voegzame gelegenheden om het bespaarde, niet alleen te beheeren of te beleggen maar zelfs om het veilig te bewaren.

Het is om hierin, vooral voor de arbeiders of burgerklasse te gemoet te komen, dat men zich in Europa meer en meer er op toegelegd heeft, om Spaarbanken daar te stellen. Voor Nederland is de maatschappij tot Nut van 't algemeen voornamelijk werkzaam geweest, om, onder haar toezigt en met hare ondersteuning, de oprigting van Spaarbanken te bevorderen, en hetgene wat daarvan in het Vaderland is ontstaan en nog bestaat, toont allezins het weldadige nut dat die inrigtingen kunnen aanbrengen.

Even als daar, kan ook hier op Java het bestaan van eene Spaarbank weldadig werken. Men betwiste die werking en het nut eener Spaarbank niet, door de magtspreuk, dat hier andere toestanden zijn dan in eene Europesche Maatschappij, dat men hier geene personen vindt, die iets besparen kunnen. Hier, even als in Europa, lette men slechts op de individus, en het is dan ontegenzeggelijk, dat hoe ook het leven hier anders moge zijn dan daar, besparing hoe gering ook, van inkomsten mogelijk is, dat iedereen bij eenige aansporing, die mogelijkheid zal betrachten en dat waar de wil bestaat alle moeijelijkheden en onmogelijkheden van zelve verdwijnen moeten. Op den weg van besparen of van zuinigheid en overleg, is het even als op den weg van onordelijkheid of verkwisting slechts de eerste stap die geldt. Heeft men dien stap gedaan, dan volgen er meer. Besparing lokt besparing uit, en hij, die eenmaal daartoe is overgegaan, zal steeds zich opgewekt gevoelen om meer te besparen en optegaren. Hij zal het nut leeren inzien, dat daarin voor hem gelegen is en de regel huldigen dat besparingen Kapitalen vormen.

Met de oprigting van Spaarbanken bestaat reeds eene proef op Java, door de instelling, welke het Departement der Maatschappij tot Nut van 't algemeen te Samarang heeft in het leven geroepen, en dat nu sedert eenige jaren aldaar werkt. Hoezeer hare werkkring nog niet zeer uitgebreid is, zijn de daarvan verkregene resultaten geenszins ontmoedigend, en de jaarlijks toegenomene inlagen doen althans zien, dat inderdaad op Java deelnemers aan eene Spaarbank te vinden zijn.

De Maatschappij tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indië alhier gevestigd, het nut inziende dat eene Spaarbank ook alhier kan aanbrengen, heeft vermeend in eene behoefte te kunnen voorzien, wanneer zij alhier eene dergelijke instelling deed ontstaan, en met genoegen hebben wij uit hare jongste aankondiging gezien, dat de Spaarbank inderdaad tot stand gekomen is en in het begin der volgende maand hare werking zal beginnen.

Zoo als zij het doel der Spaarbank in het daarvoor vastgesteld Reglement omschrijft, strekt die inrigting, om in het algemeen eene geschikte gelegenheid te geven, om gespaarde gelden in vertrouwde bewaring te geven en dezelve door eenige rente te doen vermeerderen.

Op hetgeen wij hiervoren zeiden omtrent het nut van besparingen, overtuigd van de weldadige strekking eener spaarbank hier ter plaatse, kunnen wij niet anders dan de poging der Maatschappij toejuichen om, ook, in dit niet onbelangrijk opzigt, nuttig werkzaam te zijn voor het algemeen, en van harte wenschende dat die poging met goeden uitslag bekroond moge worden, hebben wij daartoe gaarne onzerzijds willen bijdragen door boven staande beschouwingen onder de aandacht der lezers van dit blad te brengen.

Wij achten het niet ondienstig, om nu nog, in het belang der zaak, en om het algemeen nut, dat daarmede beoogd wordt en gesticht kan worden, te treden in een overzigt van de bepalingen, naar welke de Bank werken zal.

Volgens het algemeen verkrijgbaar gestelde Reglement; staat de alhier opgerigte spaarbank onder het toezigt en beheer der Maatschappij, die het bestuur heeft opgedragen aan vijf Commissarissen, leden der Maatschappij en van welke commissie de Thesaurier der Maatschappij steeds een deel uitmaakt, — Het beheer der Bank wordt door de commissie voorhands kosteloos beheerd, tot dat eene eventueele uitbreiding, nadere regelingen mogelijk zal maken. Volgens bekendmaking dier commissie, wordt voor het inbrengen der gelden twee malen s'maands de gelegenheid opengesteld ten kantore van den Penningmeester der Spaarbank, doch om die gelegenheid nog ruimer te doen zijn en het voor hen, die gelden in de bank willen brengen, zoo gemakkelijk mogelijk te maken, heeft elk der commissarissen zich bereid verklaard, om ten allen tijde persoonlijk zich te belasten met de ontvangst van inlagen voor de Bank.

De inlagen worden, van af het bedrag van *vijf gulden*, aangenomen tot op zoodanig bedrag als men verkiest bij de Bank ter bewaring te geven, eene bepaling, die zeer tot gerief kan zijn ook voor hen, die tijdelijk de plaats op Java verlatende, hunne gelden in verzekerde bewaring wenschen te stellen. — Voor de bij de Bank ingebragt wordende gelden worden aan belanghebbenden inlegboekjes afgegeven, waarin de inlagen en de daarop te goed vallende renten ingeschreven en de terug betalingen genoteerd worden. De Maatschappij waarborgt eene rente van 4% op de ingelegde kapitalen, van af eene som van tien gulden tot op inlagen ad *f* 2000,—, boven welke som geene renten worden te goed gedaan. Dit is de minste rente, die men trekken kan, doch men heeft de kans van meer te bekomen, dewijl bepaald is, dat hetgeen met de gelden of inlagen bij de Spaarbank meer dan 4% wordt gewonnen, jaarlijks aan de inleggers, die gedurende een geheel jaar met hunne inlagen bij de Bank zijn gebleven, bij wijze van dividend zal worden uitgekeerd of bij de inlegboekjes als nieuw kapitaal zal worden ingeschreven, na afzondering van $1/5$ deel tot vorming van een reservefonds, dat strekken moet, om eventueele verliezen op door de Bank te beleggen gelden te dekken. De inleggers kunnen de hun aankomende gelden, bij sommen van vijf gulden of de veelvouden van die benevens de te goed zijnde renten, eenmaal s'maands terug ontvangen en wordt ook die terug betaling, naar gelang van omstandigheden, zoo geriefelijk mogelijk gemaakt.

Wanneer gedurende twee jaren de Bank de minimum renten van 4% niet kan opbrengen of geene genoegzame deelneming voor de Bank blijkt te bestaan, zal zij ontbonden worden.

Wij wenschen zeer dat de toepassing dezer bepaling van het Reglement nimmer noodig zal worden en als thans niet in aanmerking zal komen door de tweede der daarvoor gestelde voorwaarden: — ongenoegzame deelneming. Integendeel, bij het nut en de wenschelijkheid die, zoo als wij in den aanvang zeiden, in het bevorderen van besparingen en in het bestaan van Spaarbanken moeten worden ingezien, hopen wij dat de jeugdige inrigting der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indië de belangstelling van het Indisch publiek zal ondervinden en ondersteuning zal erlangen door eene ruime deelneming, ter bevordering waarvan wij allen aansporen, die bezield zijn met de zucht tot verbetering en ontwikkeling van mingunstige toestanden in onze Maatschappelijke zamenleving, gedachtig aan de wijze lessen dat terwijl Eendragt magt maakt, de tering naar de nering gezet moet worden en spaarzaamheid met vlijt huizen als kasteelen bouwen kan.

Redactie.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
25	Holland	Resident van Son	C. Kramers	Tjilatjap	21 Julij	Batavia.
26	»	Barend Willem	J W. Retgers	Batavia.	26 »	Timor.
—	»	Ferdinandina Emma	R A. Tange	»	26 »	»
27	»	Geertruida Maria.	C Spiegelberg.	Amsterdam	15 April.	Batavia.
—	»	Zeelust	J A Knaap	»	25 »	»
—	Engelsch	Chibucto	C. John Ston	Liverpool	25 »	Hongkong.
—	Fransch	Marguerite de St. Maso	Jh Bourdas	Batavia.	26 Julij	Nantes.
28	Hamb.	Conrodine Lachmann	G A Leveking	Manilla.	29 Junij	Londen.
30	Amerik	Chasca	P. J Marstrand	»	25 »	Boston.
28	Engelsch	Gayon	S Pringle	Swan Rivier	12 Julij	Singapore.
20	Deensch.	Otto	J Ahlmann	Macao	12 Junij	Bombaij.
27	Engelsch	Beverley	James Carter	Londen	7 April	Hongkong.
29	Amerik..	Fair	S. Blesch	Shanghaij	4 Julij	Londen
—	»	Kati Howe.	Gorham Binkell	Manilla.	18 Junij	Boston.
20	Fransch	Tamatave	Lozach	Batavia	29 Julij	Padang.
—	»	St. Anna	Guillette	Soerabaya	17 »	Nantes.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum	Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
28	Nederl. Indisch	bark	Bintang Bar e	Said bin Hoesin	Palembang.	13 Julij	Gezagvoerder.
30	»	schoen.	Bintang Toedjoe	C F. Benleg	Padang	18 »	»
—	Nederlandsch.	schip	Zeelust.	J A Knaap	Amsterdam	25 April.	B. Kopersmit en co.
—	»	»	Geertruida Maria.	C. Spiegelberg.	Dordrecht	29 »	de Weerdt Ruyl en co.
—	Nederl Indisch	bark	Atiatol Rachman	Sech Bafadel	Lossaring	29 Julij	B J. Jacobs.
31	»	stooms.	Langan Lamongan	T Deighton	Samarang	29 »	Levert en co.
—	»	»	Montrado		Muntok,		
—	»	bark	Pogoan Zephyr		Bandjermassing		D. N. Buys en co.
—	»	schip	Willemina en Clara	Gaspf qq	Japan		Haeger en Schuurman.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
28	Nederl.	bark	Henriette	Chevallier	China.
—	ed Ind.	»	Batavia	Tjio Kesiang	Palembang.
29	»	»	Srie Boelan	Tan Hintjong	Cheribon.
—	Engelsch	»	Travancore	F. Brown	China.
30	Fransch.	schip	Albert Cezard	Dolu	Nantes
—	Nederl.	bark	Eva Johanna	H de Boer	Nederland via Pasar.
—	»	»	Stad Nymegen	Cruys	Soerabaya.
—	Ned Ind	»	Tiangtaij	Lim Goanling	»
31	Zweed	»	Caroline	Kedman	Londen

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten
Nederlandsch	bark	Johannes Marinus	Verburgh		B. Kopersmit en co
»	schip	Jacob Cats	Van der Windt		»
»	bark	Twee Jeannes	J. Noordziek	Holland	»
»	»	Louisa Kroonprinces van Zweden *	J. van der Landen		»
»	»	Jan Pieterszoon Koen *	J. Verloop	Nederland via Pecal en Sam.	»
»	»	Resident van Son	H Kramer.	Nederland	»
»	»	Zeelust	J A Knaap		»
»	schip	Noord Braband	H R. Bok.		Landberg Bezoet de Bie en co
»	brik	Cornelia en Geertruida.	P. J C Teensma		»
»	bark	Prins Frederik der Neder *	C. C. de Wit	Rotterdam	Haeger en Schuurman.
»	»	Jacoba Helena	Wilhelmie	Pasaroean	»
»	schip	Amphitrite	D. Grim.	Amsterdam	»
»	»	Willemina Clara *	Gaspf qq.		»
»	bark	Ternate *	T Cars Tz		van Ommeren, Rueb en co.
»	schip	Everdina Elizabeth	C. J. Tonjes.		»
»	bark	Herman	Velthoven	Samarang.	Dümmler en co.
»	»	Schouwen *	J. Kroll		Maclaine, Watson en co.
»	»	Cornelis Smit *	R Weidenaar.	Nederland	»
»	»	Jacoba	Schaap	Pasaroean	de Weerdt, Ruyl en co.
»	»	Willem Eggerts.	Faber		»
»	»	Tweeling Zusters	Carst		»
»	schip	Geertruida Maria	C Spiegelberg		»
»	bark	Eersteling	Armstrong	Soerabaya.	Hunter Houghton en co.
»	»	Eersteling	C Koens		J. Cezard en co.
»	schip	Maastroom *	F. Mellema	Bombay	»
Nederl Indisch	bark	Al Adamie *	Koesnin		D. N. Buys en co.
» »	»	Maas Dennok *	Hadjie Soat		»
» »	brik	Cheribon Packet *	Massingham	Cheribon	»
» »	»	Argo *	M. Maethys	»	»
» »	bark	Faid Alim *	Said Moh. Alhade	Samarang	B. J Jacobs
» »	brik	Charlotta *	Sech Awab Djakin.	Soerabaya.	»
» »	»	Soedul Barie *	Said bin Salim	Bandjermassing	»
Engelsch	bark	Cashmere *	Pearson		Maclaine, Watson en co
»	»	Plumstead *	Gilbert	Macassar.	Hunter, Houghton en co.
»	»	Thames *	Lucky	Londen	»
»	schip	William Stewart *	Brensvelt.	Singapore.	Martin Dyce en co.
»	schip	Asia *	Davidson	Engeland	Adam en co.
Hamb	»	Boreas *	P. Jebsen	China	Metzendorff, Wilmans en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
Julij	16	N. I.	bark Naim Balgijer	Sech Fagie	Sand. Ksl.
»	17	»	stooms Langan Lamongan	T. Deighton	Batavia
»	18	»	schip Fathool Moebarak	Hadjie Moeda,	Banjerm.
»	—	Ned	bark Marij Hilligonda	E. F Prater	Hnogkong
»	19	N. I.	stooms Banda	G. Bosch	Soerabaya
»	—	Ned.	bark Polkus Sa-ada	Woenoos	Pontianak
»	20	»	schip Bellatrix	A P Sandberg.	Batavia.
»	21	»	Catharina Wilhelmina	T H Popken	»
»	22	N. I.	bark Yoeserin	Said Aloci	Riouw.
»	23	»	bark Idra Kalmana	Hadjie Bakar	Sambas.

Vertrokken schepen van *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Julij	17	N. I.	bark Pielades	A. de Wolff	China.
»	—	Ned.	bark Jakobus Martinus.	P. Meppelder.	Soerabaya.
»	18	»	bark Marten van Rossem.	P. F. Rijkens.	China.
»	—	N. I.	schoener Radja Pegattan.	Daeng Merapie	Pegattan.
»	20	»	st. Langen Lamongan	T. Deighton	Batavia.
»	—	»	stooms. Banda	G. Bosch	»
»	21	»	schoen. Lambeer Maskoor	Oewa Djawa	Grissee.
»	—	»	bark Soedul Hair	Sech Bargebe	Singapoer.

In lading liggende schepen te Samarang,

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten
(Siam)	brik	Hien Lie	The Tjaeliong	Singapore.	Gezagvoerder.
Nederl. Indisch	bark	Marianna Anthoinette	J. C. Lebert	Cheribon	B. Kopersmit en co.
Nederlandsch.	»	Jacob Roggeveen	J Vos van Marken	Nederland	v. d Broek en Veeckens.
Nederl. Indisch	»	Lina	J W. Steevensz	Riouw.	Gezagvoerder.
» »	»	Fathool Moebarak	Hadjie Moeda		»
» »	»	Marij en Hellegonda	E. F Prater	Nederland	Dorrepaal en co.
Nederlandsch.	schip	Bellatrux	A. P Sandberg	»	»
Nederl Indisch	bark	Palkus Sa-ada	Woenoos		Gezagvoerder.
Nederlandsch.	schip	Catharina Wilhelmina	F P Pokken	Nederland	Dorrepaal en co.
Nederl. Indisch	bark	Yoeserin	Said Moht bin Aloewie	Riouw	Gezagvoerder.
» »	»	Idra Koelmona	Hadjie Aboe Bakar		»

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum		Vlag	Namen der schepen	Gezagvoerder.	Van
Julij	22	N. I	schoen. Bella	Ngaidin	Pasoeroean
»	—	Eng.	schip Brechin Castle	D. Weer	Batavia
»	—	»	brik Emma	J. Douglas	Swan Rivier
»	23	Ned	bark Jakobus Martinus	E Meppelder.	Samarang
»	24	»	brik Johannes Albertus	J. R Londt	Batavia.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Julij	22	Ned	bark Maria Catharina	K. Poel	Amsterdam.
»	23	N. I.	» Banka	G Schuit	Sam. v. Sum
»	—	»	« Sarie Borneo.	Ong Bangsoeij	Grissee.
»	—	Dn	schip Calloë	Klopperholt	China.
»	—	N. I.	kotter Klara	Begong	Banjoewang
»	24	»	brik Fathussereer	Sech Soö	Sumbawa.

In lading liggende schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten
Nederl. Indisch	Anis Balgair	Sech Soenkar	Banka.	Gezagvoerder.
Nederlandsch.	Salatiga.	J. N. Bezier	Nederland	Schimmelpenninck en co
»	Henriette	Chevallier	Nederland	»
Engelsch	Bencleugh	D. Thomson	Batavia	Fraser Eaton en co.
Nederlandsch.	Henrierte Cornelia	Van Zameren	Nederland	Schimmelpenninck en co.
»	Constance	Borsterts	Nederland	»
Nederl. Indisch	A-Osmanie.	S. A. b A Segaf	Chiribon Sum. en Tagal.	»
» »	Hing Goan	Tan Soetiong	Riouw.	Gezagvoerder.
Fransch	Nicolas Cezard.	P. Adam	Nantes Sam. en Batavia	Fraser Eaton en co.
Nederl Indisch	Djoedool Moebarak	S. O. b. M. Alan	Priaman en Sum	Gezagvoerder.

Aangekomen schepen te *Indramayoe*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Julij	20	N. I.	bark Atiatool Rachma.	Sech Bafadel	Batavia.
»	21	»	schoen. K. H. S. Bientang.	Guei Akauw	Muntok.

Vertrokken schepen van *Indramayoe*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Julij	21	N. I.	bark Atitoolbarie	Sech Bahaweris.	Sumanap
»	22	Ned.	schip Amphitrite	D. Grim	Batavia.

Aangekomen Schepen te *Cheribon*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Julij	20	N. I.	brik Tartar	Tan Enghok	Batavia.
»	—	»	bark Fathool Barie	Said Habesij	Tagal.
»	21	»	schoener Argo	Mettheijs	Batavia.
»	22	Ned.	bark Elisabeth	Veenstra	»
»	—	»	Jr. Mr v d W v Puttershoek	Lammerts	»

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Julij	22	N. I.	bark Cheribon Paket	Massinghem	Batavia
»	25	»	brik Tartar	Tad Enghok	Tegal.
»	—	»	schoener Almas	Liem Anijan	»
»	—	»	schoener Alosmanie	Saliem Bahasoan.	Singapore.
»	—	»	schoener Argo	Mattheijs	Batavia.

Aangekomen schepen te *Tagāl*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Julij	13	N. I.	brik Marsoek	Sech Jakoep	Pekalongan.
»	14	»	schoener Abhaat	Joe Ollo	Djawana
»	22	Ned.	bark Quatrebras.	T. B Bondik.	Batavia.
»	23	N I.	bark Hinggoan	Liem Hoebok	»

Vertrokken schepen van *Tagal*.

Datnm.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Julij	13	N I.	berk Tjangoan	Sie Ikhim	Riouw.
»	—	»	bark Anoear Salim	Said Alkaf	»
»	17	»	brik Joengoan	Liem Tionkie	»
»	11	»	schoener Habhsat	Jo Ollo	Djawana.
»	—	»	bark Fatkool Barie	Said Habassij	Cheribon.
»	24	»	bark Marsoek	Sech Jakoop	Riouw.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Julij	17	N. I.	Schoener Katjong	Pa Ardie	Soerabaya.
»	18	»	schoener Bella	Ngaijdin	»
»	21	»	koteer Paulina	Latip	Pamakassan

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean*.

Datum		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Julij	18	N I.	Schoener Katjong	Pa Ardie	Pamakassan
»	20	»	schoen. Bella	Ngaijdin	Soerabaya.

Aangekomen schepen te *Banjoewangie*.

Datum.		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Van
Julij	5	N. I.	schoener Venus	Kerto	Soerabaya.
»	9	Amr.	bark Pamelia	E Coggeshaal.	NewBedford
»	—	Ned.	bark Amazon	R. D Eldridge.	Fairhaven.
»	15	»	bark Isaac da Costa	H. Losschen	Rotterdam.

Vertrokken Schepen van *Banjoewangie*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Julij	6	N. I.	schoener Venus	Kerto	Balie Bad.
»	16	Ned.	hark Isaac da Costa	H Losschen	Soerabaya.

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Julij	13	N. I.	schip Amana Tulbarie	Sech Bantah	Soerabaya.
»	14	»	kotter Sie Berkat	Sech Bahraf	Balie.
»	—	»	schoener Machmoed	Machmoet Malik	Soerabaya.
»	15	»	schoener So-ookdin	Said Barkaba	»

Vertrokken schepen van *Sumanap*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Julij	17	N. I.	schip Gertrude	J. M. Sobels	Tjilatjap.
»	—	»	bark Aldjoesoor	Said Segaf.	Oeloedjamie
»	18	»	schoener Mansoor	Sagiet	Soerabaya.

Vertrokken schepen van *Tjilatjap*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Julij	22	Ned.	bark Resident van Son	C Kramers	Batavia.

Aangekomen Schepen te *Pamakassan*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Naar
Julij	10	N. I	kotter Krabbe	Mardam	Pasoeroewan
»	—	»	kotter Paulina	Latip	»

Vertrokken schepen van *Pamakassan*.

Datum.		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
Julij	16	N. I.	kotter Krabbe.	Mardam	Pasoeroean.
»	—	»	kotter Paulina	Latip	»

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 28 tot en met den 30 Julij 1857.

Me. het Ned. schip *Geertruida Maria*, kapt *C. Spiegelberg*, de heeren *W. Olland* en *echtg.*, *Ieltje*, *Dourmering* en *J. Olland*, van *Dordrecht*.

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA.

van den 28 tot en met den 30 Julij 1857.

Met het Fr. schip *Tomatave*, kapt *L. Lazoek*, de heer *P. J Dammers* en *fam*, naar *Nantes*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den 22 tot en met den 25 Julij* 1857.

AANVOER.

Van Boston per Am. schip *Ménstrel*, gez. *Bostons agt.* Paine Stricker en co.

4 md. aardewerk. 70 kn. klokken. 38 coll. [illegible] Dummler en co. 300 bn. drills. 200 vn. meel. 25 do. [illegible] 50 do. teer. 50 do. hout. 50 do. pik. 5 ks. tabak. 279 [illegible] Agenten.

Van Rotterdam per ned. bark *Jacoba*, gez. Schaap. agt. de Weerdt Ruijl en co.

25 kn. opium. *N. H. M.*
50 md. min water. *Nie Boentjiang.*
50 md. min water. *van den Biesen en co.*
50 md. min water. *Chama en co.*
1 geweer. *van der Burg Vriesendorp en co.*
250 keld. genever. *Reynst en Vinju.*
7 coll. diversen. *Tiedeman en van Kerchem.*
3 kn. porcelein. *Pietermaat.*
1 kt. zilverwerk. *John Pryce en co.*
30 kn. wijn. *Jacometti en co.*
2 kn. manufact. *Engelhard en co.*
72 coll. manufact. *Moormann en co.*
84 coll. ....
50 hammen. 150 vn. koolteer. *Agenten.*

Van Samarang per ned. ind. bark *Noga Laut*, gez. Wentholt. agt. Kopersmit en co.

320 ps. balken. 200 do. planken. *Agenten.*

Van Mauritius per Fr. bark *Tamatave*, gez. Lozach. agt. Moormann en co.

1 kt. specie. *Agenten.*

Van Soerabaija per per ned. ind. stoomb. *Ambon*, gez. Hugenholtz. agt. Cores de Vries.

8 kn. sigaren. 1 do. wit katoen. *Tan Tanbo.*
1 pak leder. *Order.*
130/m. sigaren. *Kaij Siongseng.*
1 kt. doeken. *Sech Basandit.*
1 vt. regaal. *de Weerdt Ruyl en co.*
31 coll. ijzerdraad. *Bahre en Kinder.*
4 kn. jaconets. *B. van Leeuwen en co.*
14 kn. madapoll. *Adam en co.*
1 kt. ..... *Busing Schröder en co.*
2 kn. sarongs. *Metzendorff Wilmans en co.*
4 kn. pleetwerk. *Vaupel en co.*
45 ks. kaarsen. 1 do. ijzerwerk. *Gebr. Roselje en co.*
2 vn. vleesch. *Agenten.*
3 kn. modewaren. 1 do. hoeden. 2 do. zijde. 3 do. linnen. *Pandel en Stiehaus.*
5 kn. manufact. *B. van Leeuwen en co.*
$757^{50}/_{100}$ pic. koffij. *Bahre en Kinder.*
24 stoelen. 20/m. sigaren. *van Kleeff en co.*
eenige gouv. goederen. *Gouvernement.*

Van Bandjermassing per ned. ind. bark *Aladanie*, gez. Koesnin.

46886 boss. rotting. 13200 ps. kadj. matten. 30/100 pic. vogelnestjes. *Gezagvoerder.*

Van Samarang per ned. ind. bark *Srie Palembang*, gez. Tjoa Tjengtjoan.

Lading van Palembang.

$3^{23}/_{100}$ pic. oliph. tanden. *Gezagvoerder.*

Lading van Samarang.

150 pic. rijst. *Gezagvoerder.*
div. koopmanschapp. *voor Palembang.*

Lading van Cheribon.

div. koopmanschapp. *voor Muntok.*

Voor Batavia.

300 pic. rijst. *Gezagvoerder.*

Van Triëst per ned. brik *Cornelia en Geertruida*, gez. Teensma. agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

1100 vn. meel. 55 do. beschuit. 210 kn. zeep. 618 stukk. zink. 25 ks. staal. 2 do. glaswerk. 24 do. lucifers. 10 do. speelgoed. 191 vn. coralen. *Moormann en co.*
21 kn. coralen. *Bahre en Kinder.*
176 ps. steenen. 8 kn. wijn. 1 vt. do. *Moormann en co.*

Van Singapore per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Prins. agt. Maclaine Watson en co.

17 ks. thee. 17 bund. papier. 119 vs. verf. 11 coll. chin. goederen. *Lim Hoa.*
9 kn. modewaren. enz. *Ducommun en Bernand.*
10 kn. sigaren. 5 do. manufact. *Abdul Jardie.*
9 kn. koopmanschapp. *Sech Moh. Basandrie.*
16 kn. manufact. *Moormann en co.*
12 coll. koopmanschapp. *Sech Alie Hassan.*
4 kn. koopmanschapp. *Said Abd. Habrie.*

Van Padang per ned. ind. bark *Seetan Iskander*, gez. Zoutman. agt. Anderson Tolson en co.

20 pic. gutta percha. $31^{22}/_{100}$ do. was. $68^{89}/_{100}$ do. koffij. $716^{88}/_{100}$ do. rotting. 27 do. benzoin. 30 do. gomelastiek. 100 do. zeep. 270 bs. do. 1028 ps. koehuiden. 1200 do. buffelhuiden. *Purvis en co.*
1 kt. kramerijen. *Order.*
3 bn. gedr. katoen. *Agenten.*
10 bn. garen. *Bahre en Kinder.*

Van Borneo per ned. ind. stoomb. *Soerabaija*, gez. Guijot. agt. Cores de Vries.

500 pic. rotting. *Daum.*
eenige gouv. goederen. *Gouvernement.*

UITVOER.

Naar Samarang Soerabaija en Nederland per ned. bark *Catharina Wilhelmina*, gez. Popken. agt. van Ommeren Rueb en co.

Aanboord gebleven lading.

100 vs. kop. munt. 20 do. zilv. do. *N. H. M.*
35 buskruid kleeden. *Gouvernement.*
187 coll. manufact. *N. H. M.*
25 legg. ..... *Adam en co.*
22 coll. diversen. *B. van Leeuwen en co.*
258 vs. boter. 11 kn. diversen. 5 vn. koolteer. 5 do. zwd. teer. 8 do. menie. 10 do. loodwit. 6 platen. 25 riemen. 4 ps. pathout. 15 pull. lijn olie. *Order.*

Lading voor Nederland.

700 pic. tin. 2000 do. koffij. 100 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Tagal per ned. schip *Quatre Bras*, gez. Bondix. agt. Bahre en Kinder.

1074 pic. rijst. 50 do. rotting. *Agenten.*

Naar Nederland via Padang per Hamb. schip *Cesar Godeffroy*, gez. Stortenbeeker. agt. Metzendorff Wilmans en co.

1069 pic. suiker. 100 do. sapanhout. 50 legg. arak. 518 ps. buffel huiden. 25 bn. goenie zakken. 1 vt. vergift. *Agenten.*

Naar Bandjermassing per ned. ind. bark *Said Maskoor*, gez. Ibrahim.

3 kn. chitzen. 1 do. ginghams. 1 do. katoen. 1 do. slendangs. *Ibrahim.*
1 kt. chitzen. *Jacobs.*
3 kn. madapoll. *Akiel.*

Naar Samarang en Soerabaija per ned. ind. stoomb. *Banda*, gez. Boech. agt. Cores de Vries.

6 kn. koopmanschapp. 1 bl. wollen deken. *Sech Abdulla bin Alie bin Osman.*
3 kn. chitzen. enz. *Sech Aboebakar Abdul Rachman Bajebeer.*
3 kn. chitzen. enz. *Said Hoesin bin Segaf.*
2 kn. kramerijen. *Gumprich en Straus.*
32 kn. jaconets. 2 do. kain pandjang. 7 do. manufact. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
2 kn. boter. 10 vs. do. uit entrep. *Kopersmit en co.*
5 kn. batik goederen. 1 do. monsters. *B. van Leeuwen en co.*
198 ps. vuurvaste steenen. *Agenten.*
1 kt. kains. *Arathoen.*
3 kn. modewaren. 1 do. neteldoek. 1 do. manufact. uit entrep. *Metzendorff Wilmans en co.*
4 kn. wijn. uit entrep. *Daum.*
3 kn. kleinigheden. 1 do. schilderijlijst. 4 do. boeken. 2 roll. kaarten. *van Haren Noman en Kolff.*
12 kn. opium. 6 do. gouv. goederen. *Gouvernement.*
1 kt. kantoor behoeften. 1 do. medicijnen. *Agenten.*
1 kt. diversen. *Sech Abdulla bin Osman.*
50 ks. kaas. 1 do. zilverwerk. *van Riet en ter Gouw.*
1 bl. manufact. uit entrep. *Sech Abdulla Alkatik.*
1 kt. zilverwerk. *Gebr. Roselje en co.*
9 coll. regalen. *Maclaine Watson en co.*
2 kn. geneesmiddelen. *Gouvernement.*

Naar Soerabaija per Eng. schip *Asia*, gez. Davidson. agt. Adam en co.

Aanboord gebleven lading van Liverpool.

4176 stav. ijzer. 2600 ks. zeep. *Anderson Tolson en co.*
1582 stav. ijzer. 8 vn. ijzerwerk. 62 coll. manufact. *Martin Dyce en co.*
3 coll. manufact. *Pitcairn Syme en co.*
32 coll. manufact. *Pandel en Stiehaus.*
10 coll. manufact. *Busing Schröder en co.*
58 coll. manufact. 1000 ks. zeep. 10 vn. hagel. 11 coll. koopmanschapp. *Metsendorff Wilmans en co.*
1500 ks. zeep. *Gumprich en Straus.*
1 coll. manufact. *Burt Myrtle en co.*
20 coll. manufact. *McEwen en co.*
100 tonn. steenkolen. 3 vn. spijkers. 5 coll. machinerien. *Cores de Vries.*
7 coll. manufact. *Adam en co.*
5 coll. ijzerwerk. *Kingdom.*
34 coll. manufact. *Order.*

Naar Nederland via Tjilatjap per ned. bark *Beatrix*, gez. Verschoor. agt. Suermondt en co.

500 pic. tin. 100 do. rotting. *N. H. M.*

Voor Tjilatjap.

21 kn. ruwe katoen. 1 do. meubelchits. 5 bn. drill. 2 kn. mignonetten. *N. H. M.*
2 kn. wijn. 10 pic. rotting. 6 do. ijzer. 1 kt. koper. 1 do. spijkers. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
20 keld. genever. 20 vs. boter. 2 kn. glaswerk. 2 do. provisien. *van der Meulen en co.*
1 vt. bier. 1 keld. genever. 1 kas. 1 fl. tuinboontjes. *Louran en van Walcheren.*
1 rijtuig. 1 kt. zagen. 3/m. sigaren. *John Pryce en co.*
2 blad zink. 12 stav. ijzer. 34 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Naar Padang per ned. ind. bark *Hector*, gez. Paulino. agt. Paine Stricker en co.

30 kn. madera. 75 do. bier. 3 do coralen. 20 pic. dadels. 4 kn. chitzen. 4 do. longclohts. 1 do. zagen. *Gouw Kianhian.*
40 kn. thee 13 pic. zink. 3 vn. spijkers. 1 bl. goenie zakken. *Oeij Soetjseng.*
8 kn. koopmanschapp. *Sech Hassan bin Alie.*
200 pic. zwd. ijzer. 35 krandj. aardewerk. 10 kn. glaswerk. 13 do. naaigaren. *Busing Schröder en co.*
20 kn. blik. *Gouw Kianhian.*
30 md. champagne. 8 kn. papier. uit entrep. *Haager en Schuurman.*
10 kn. manufact. 10 bn. do. 3 kn. doeken. 2 do. shirtings. 4 do. 4 do. cambrics. 5 do. madapoll. 1 do. sarongs. uit entrep. *Martin Dyce en co.*
5 kn. gedr. katoen. 25 do. bier. 200 pic. ijzer. *Moormann en co.*
5 kn. gedr. katoen. 1 do. hoeden. 100 do. zeep. 22 do. provisien. 1 do. coralen. 10 kaarsen. *Anderson Tolson en co.*
4 kn. parfumerien. 2 do. naalden. 5 do. glaswerk. 1 bl. laken. 2 kn. parapluien. 12 gedr. katoen. 2 do. kramerijen. 3 do. shirtings. *Bahre en Kinder.*
3 kn. gedr. katoen. *Anderson Tolsen en co.*
7 kn. slendangs. 3 do. longcloths. 4 do. slendangs. 4 do. tjindies. *Said Moh. Satrie.*
1 kt. doeken. *Said Hassan Aydroes.*
5 bn. lijnwaden. 4 kn. do. uit entrep. *Anderson Tolson en co.*
540 pic. ijzer. *Paine Stricker en co.*
1 rijtuig. uit entrep. *van Riet en ter Gouw.*
3 bn. gev. katoen. 1 do. woll. deken. 2 kasten. 1 kt. aardewerk. *Anderson Tolson en co.*
1 molen. 1 schrijflessenaar. 9 kn. madera. *Paine Stricker en co.*
16 kn. wijn. *Pandel en Stiehaus.*
10 bn. gedr. katoen. 3 do. wit do. 4 do. slendang. 2 do. sarongs. *Pitcairn Syme en co.*
1 kt. cognac. 1 do. azijn. 2 do. witte wijn. 2 md. do. 2 kn. sla olie. 1 do. kleederen. 49 do. provisien. uit entrep. *Paine Stricker en co.*
2½ pic. tabak. 10 kn. koopmanschapp. 10 do. thee. *Sie Yoetiang.*
4 kn. sarongs. 1 do. tjindies. 1 stelsteenen. 1 kn. schilderijen. *Gouw Kianhian.*
2 kn. provisien. *Purvis en co.*
42 kn. koopmanschapp. 30 vn. meel. 50 zakk. tarwe. *Lim Hoa.*
3 kn. 1 kt. provisien. 8 kn. wijn 2 do. cognac. 3 md. min water. uit entrep. *Purvis en co.*
4 kn. sarongs. *Busing Schröder en co.*
17 kn. glaswerk. *Bahre en Kinder.*
35 kn. koopmanschapp. 4 vn. patjols. *Lie Tjang.*
1 kt. koopmanschapp. *Tambie Hoesin.*
5 kn. koopmanschapp. *Said Abdulla bin Jafar Segaf.*
1 palanquin. *Moormann en co.*
3 kn. ruwe zijde. 25½ legg. arak. 5 kn. madapoll. 4 do. chitzen. *Lim Hoa.*
1 kt. slendangs. *Anderson Tolsen en co.*
1 kt. ginghams. 5 bn. woll. dekens. *Said Moh. Satrie.*
2 kn. wijn. *van der Meulen en co.*
30 bn. 100 pakk. goenie zakken. *Cezard en co.*
12 kn. wijn. 1 do. gedisteleerd. uit entrep. *Suermondt en co.*
4 kn. sarongs. 3 do. kramerijen. 3 do. manufact. uit entrep. *Metzendorff Wilmans en co.*
6 vn. azijn. *Adam en co.*
11 kn. koopmanschapp. *Gouw Kianhian.*
50 kn. cognac. *Adam en co.*
9 kn. koopmanschapp. *Said Aloewie Atas.*
50 kn. bier. *Bogaard.*
2 kn. slendang. 3 do. sarongs. 5 do. wit katoen. 10 ankers. 1 kt. wasdoek. 2 do. compositiewerk. 1 coll. ijzeren pannen. 1 do. roskammen. 30 hang lampen. 30 tafel do. 1 kt. parapluien. 1 coll. ijzerwerk. 2 kn. gev. katoen. *Anderson Tolsen en co.*
4 kn. tjindies. 2 do. chitzen. *Said Moh. Satrie.*
1 kt. manufact. uit entrep. *Metzendorff Wilmans en co.*
76 stav. ijzer. 81 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Naar Soerabaija per ned. ind. brik *J. C. Ross*, gez. Ross. agt. Adam en co.

42 kn. gedr. katoen. 1 do. slendangs. uit entrep. *McEwen en co.*
13 kn. manufact. 10 vn. wijn. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
11 bn. manufact. 42 kn. do. uit entrep. *Martin Dyce en co.*
10 kn. gedr. katoen. uit entrep. *Hunter Houghton en co.*
3 kn. lijnwaden. uit entrep. *Anderson Tolson en co.*
8 vn. bier. *Brown.*
4 kn. gedr. katoen. 4 do. ongebl. do. 3 do. stopflesschen. *Busing Schröder en co.*
1 kt. zijden stoffen. *McEwen en co.*
2 kn. woll. hemden. *Arathoen.*
2 kn. kramerijen. 1 vt. koperwerk. *Hunter Houghton en co.*
4 kn. slendangs. 3 do. katoen. 5 do. elefanties. *Martin Dyce en co.*
7 kn. wijn. 4 vn. do. 3 do. bier. 10 oxh. do. *Morgan Melbourn en co.*
15 vn. azijn. 5 kn. zijde. 2 do. doeken en kains. 1 do. kantoorbehoeften. 2 do. modewaren. 6 do. naaigaren. 2 do. shirtings. 50 ks. brandy. 29 ledige leggers. *Agenten.*

Naar Bandjermassing per ned. ind. bark , *Arachman*. gez Moh. Ariep.

ƒ 1500 zilv. specie. *Gezagvoerder.*

Naar Nederland per ned. bark *Nieuw Holland*, gez. Tuk. agt. Kopersmit en co.

2 ks. diversen. 8199 ℔ indigo. *van den Broek en Veeckens.*
$20872^{3}/_{4}$ ℔ indigo. 2 pic. koffij. 75 do. rotting. *Kopersmit en co.*
2 kn. diversen. *Oliphant en co.*
$849^{3}/_{4}$ ℔ indigo. *Andreas Schaltig en co.*
$1271^{1}/_{2}$ ℔ indigo. *Hijmans en co.*
166 ℔ indigo. 10 pic. koffij. $1^{75}/_{100}$ do. notenmuskaat. $28/_{100}$ do. foelie. *van Maanen en co.*
$2568^{1}/_{4}$ ℔ indigo. *Wermuth en co.*
$1251^{38}/_{100}$ pic. gambier. 80 ps. hertenvellen. 2500 do. koehuiden. 500 do. buffelhuiden. 61 pic. koffij. $11240^{1}/_{4}$ ℔ indigo. *Dorrepaal en co.*
2501 ℔ indigo. 37649 do. tabak. 1768 ps. koehuiden. 2232 do. buffelhuiden. 25 pic. rotting. 321 do. cassia. 194 do. tamarinde. 23[illegible] do. suiker. *Damnitz en co.*
1 kt. jap. tafel. 1009 pic. koffij. uit entrep. *de Weerdt Ruyl en co.*
$269^{74}/_{10}$ pic. tin. *N. H. M.*
1246 pic. koffij. 250 do. gomdammer. 100 do. gomelastiek. 1161 pic. buffelhuiden. *Kopersmit en co.*
920 pic. suiker. 170 do. koffij. 70 do. gomdammer. 500 kn. was. *Moormann en co.*

Naar Borneo's Westkust per ned. ind. stoomb. *Soerabaija*, gez. Guyot. agt. Cores de Vries.

5 vn. vleesch. uit entrep. *Agenten.*
3 kn. wijn. uit entrep. *Daum.*
2 vn. brood. 2 vs. boter. uit entrep. *Agenten.*
1 vt. teer. 7 pull. lijn olie. 1 dreg. 4 vs. verf. 4 blikk. do. 1 kt. kaarten. 10 vs. boter. 8 ks. bier. 6 do. wijn. 2 do. lampen en toebeh. 1 kinderwagentje. 12 ks. siropen. 1 do. bitter. 1 oxh. azijn. *de Haan.*
1 kt. wijn. 2 ks. gember. 6 do. sla olie. 4 do. provisien. 1 pakk. kazen. 1 vt. haring. 6 blikk. meel. 12 vs. boter. 47 vn. bier. 12 doz. cognac. 31 keld. genever. 2 do. brandy. uit entrep. *van der Meulen en co.*
4 kn. wijn. 4 vn. bier. 4 kn. do. uit entrep. *Leon.*
10 kn. wijn. uit entrep. *de Fiennes.*
2650 ps. sp. matten. 1880 zilv. specie. *Said Aloewie Alhabassij.*
38 blad. 1 stav. ijzer. 184 coll. provisien en dranken. 281 do. gouv. goederen. eenige artill. do. *Gouvernement.*
ƒ 3500 zilv. munt. *Agenten.*
50 keld. genever. uit entrep. *Moormann en co.*

Naar Nederland via Soerabaija per ned. bark *Johannes Albertus*, gez. Londt. agt. Hunter Houghton en co.

Aanboord gebleven lading van Liverpool.

1 vt. bier. *Morgan Melbourn en co.*
1 kt. petten. *Wermuth en co.*
1 vt. dranken. *Burt Myrtle en co.*
50 ks. blik. *Martin Dyce en co.*
20 assen. 62 kn. 1 pak. 80 coll. ..... 100 ijzeren bedden. *Order.*

Lading voor Nederland.

150 pic. tin. 1000 do. koffij. 50 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Bellatrix*, gez. Sandberg. agt. Suermondt en co.

Aanboord gebleven lading zie verdere lading voor Samarang bestemd Java Bode dd. 8 Julij 1857 No. 54.

1 kt. kramerijen. *Moormann en co.*
30 vs. specie. 100 kop. munt. *N. H. M.*
182 kn. manufact. 1 do. rijtuig. 1 do. galanterien. 2 do. zeep. 1 do. bidstoeltjes. *Order.*

Lading voor Nederland.

60 pic. sapanhout. *Haager en Schuurman.*

Naar Nederland via Padang per Hamb. schip *Cesar Godeffroy*, gez. Stortenbeeker. agt. Metzendorff Wilmans en co.

1069 pic. suiker. 100 do. sapanhout. 518 ps. buffelhuiden. 50 legg. arak. 25 bn. goenie zakken. 1 vt. vergift. *Agenten.*

Naar Samarang en Soerabaija per ned. ind. stoomb. *Palembang*, gez. Roseboom. agt. Cores de Vries.

3 vn. vleesch. 1 vt. brood. 1 do. boter. uit entrep. *Agenten.*
1 kt. wijn. entrep. *Daum.*
20 kn. amphioen. 60 vn. boter. 40 do. vleesch. 36 zakk. boonen. 16 vn. azijn. 12 do. genever. *Gouvernement.*

Naar Cheribon per ned. ind. bark *Al Osmanie*, gez. Sech Said bin Salim Bahasoan.

13 pic. gutta percha. *Abdul Latiep.*
8 zakk. hagels. 150 ps. glazen knoopen. *Gezagvoerder.*

Naar Cheribon per ned. ind. brik *Tartar*, gez. Tan Enghok.

1 kt. sigaren. 1 do. kramerijen. 1 vt. aardewerk. *John Pryce en co.*
11 vn. aardewerk. *Gumprich en Straus.*
2 vs. kruid. *Cassalette en co.*
1 kt. geweren. *Aanboord gebleven lading van Batavia.*

Naar Samarang per ned. ind. bark *Almansoor*, gez. Moh. Romang.

60 ps. marm. steenen. *Dümmler en co.*
2 kn. knoopen. *Bond.*
15 vn. azijn. *Adam en co.*
10 kn. ongebl. katoen. *Said Jafar Segaf.*
5 kn. gedr. katoen. *Adam en co.*
10 kn. gedr. katoen. 3 do. koper en ijzerwerk. uit entrep. *Hunter Houghton en co.*
3 kn. modewaren. 7 do. gedr. katoen. 3 do. manufact. uit entrep *Adam en co.*
50 ks. blik. 5 do. cambrics. *Martin Dyce en co.*
40 md. min water. 1 schrijftafel. 1 kt. tuinzaden. *van Riet en ter Gouw.*
2 kn. laken. 2 do. fluweel. *Moormann en co.*
7 kn. wit katoen. *Said Abd. Rachman Habassij.*
1 kt. kramerijen. 1 do. manufact. uit entrep. *Pandel en Stiehaus.*
3 kn. zakdoeken. 10 do. cambrics. 4 do. zijden goederen. uit entrep *Burt Myrtle en co.*
30 vn. bier. 2 zakk. hagels. 21 kn. provisien. *Abeelen Dennison en co.*
32 roll. cairtouw. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
5 kn. diversen. 12 kn. wijn. uit entrep. *de Weerdt Ruyl en co.*
2 kn. schrijfbehoeften. *S. M. van Dorp.*
100 vn. ijzeren nagels. 8 bn. goenie zakken. 2 pic. tin. *Gaspers en co.*
20 kn. ongebl. katoen. 10 do. madapoll. *Sech Said Barendit.*
20 kn. gedr. katoen. 10 do. ongebl. do. 25 do. madapoll. *Pitcairn Syme en co.*
49 kn. koopmanschapp. 5 do. drills. 30 bn. do. 1 do. geel katoen. *Yap Bun.*
1 tafel. 3 kn. meubelen. 17 canapees. 4 waschtafels. 1 pak papieren. *D. N. Buijs en co.*
14 kn. diversen. 2 banken. 6 pakk. ..... *van Hulstein.*
118 pic. spijkers. 81 do. rond ijzer. 2 bn. goenie zakken. *Gaspers en co.*
15 kn. naaigaren. 3 do. cambrics. 1 do. chitzen. 1 do. fluweel. *Kee Tjoeijong.*
4 kn. boeken. *van Haren Noman en Kolff.*
3 kn. provisien. 1 do. modewaren. *Gumprich en Straus.*
2 kn. ..... 1 ledikant. 2 kn. spiegels. *Crone van der Beek en co.*
1 kn. lamp. kousen. *Platon.*
1 kn. schrijfbehoeften. 3 do. spiegels. 3 do. inkt. *Feltkamp en co.*
6 kn. calicots. *Sech Aboebakar Asebedie.*
4 kn. kruid. *Gumprich en Straus.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.